

Novice iz Moravške doline

5 / 2020

GLASILO OBČINE MORAVČE / JULIJ 2020 / ŠTEVILKA 5 / LETNIK XXI

Ponosni na Slovenijo, ponosni na Moravško dolino!

/ str. 11

Ne epidemija, ne dež nista skalila letošnje prireditve na predvečer dneva državnosti. Pester in izjemno kakovosten kulturni program je stalnica moravških praznovanj, tokrat pa sta proslavo obogatila še dva dogodka: odkritje obeležja s podobo luninega kraterja Vega in slovesna podelitev občinskih priznanj.

Slovesni zaključek

devetošolcev / str. 26 in 27

Šestinpetdeset otrok generacije 2005 se je 12. junija poslovilo s slavnostnim zaključkom. To je prva generacija, ki je šolanje zaključila na daljavo. Želimo jim veliko uspehov v nadaljnjem izobraževanju in usposabljanju, predvsem pa obilo sreče v življenju!

Pridobite znak kakovosti

Srca Slovenije! / str. 45

Če ustvarjate rokodelske izdelke, pridelujete oz. predelujete prehranske izdelke ali izdelujete izdelke unikatnega industrijskega oblikovanja, se lahko brezplačno prijavite na razpis za uporabo Kolektivne tržne znamke Srce Slovenije.

Preklic odredbe župana občine Moravče dr. Milana Balažica z dne 2. julija 2020

Ker so v zadnjih dveh tednih zaradi sprejetih ukrepov za zaščito zdravja občank in občanov v občini Moravče ostala epidemiološka situacija stabilna, na podlagi 65. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07-UPB2, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJ-FO, 11/18 – ZSPDLS-1, 30/18) in 41. in 45. člena Statuta

Občine Moravče (Uradni vestnik Občine Moravče, št. 1/95, 3/95, 1/96, 5/96, 6/96, 7/98), **preklicujem odredbo z dne 2. julija 2020.**

Fotografija: Radenko Malič

Vveljavi so seveda vsi ukrepi državnih organov in Nacionalnega inštituta za javno zdravje, ki nalagajo nošenje mask v zaprtih javnih prostorih, uporabo razkužil in varnostne razdalje. Ob upoštevanju varnostnih ukrepov je dovoljeno zbiranje do 10 oseb; v kolikor izdelate spisek udeležencev z vsemi potrebnimi podatki (ime, priimek, stalno prebivališče in kontaktna številka), je dovoljeno zbiranje do 50 oseb.

Prepovedane so vse večje javne, kulturne in športne prireditve, občni zbori in podobno. Maše potekajo ob upoštevanju varnostnih ukrepov. Tržnica prav tako deluje ob spoštovanju varnostnih ukrepov in upoštevanju razdalje 1,5 metra. Občina Moravče znova deluje pod običajnimi pogoji, prav tako Varuh pravic občanov, pravno in psihoterapevtsko svetovanje in usluga prostovoljnega šoferja Prostofer. Ob varnostnih ukrepih lahko delujejo tudi notranji prostori lokalov.

Drage Moravčanke, spoštovani Moravčani, s spoštovanjem varnostnih ukrepov ste še enkrat dokazali svojo visoko samozaščitno zavest. Za to se vam iskreno zahvaljujem. To je tudi razlog, da smo bili sposobni omejiti, zaustaviti in premagati nov poskus širjenja nevarnega korona virusa COVID-19. V štabu Civilne zaščite bomo še naprej pozorno spremljali razvoj epidemioloških razmer in po potrebi takoj ukrepali. Še naprej delujete samozaščitno in pazite nase in na svoje otroke. Ostanite zdravi.

dr. Milan Balažic, župan
Moravče, 16. julij 2020

Novice iz Moravske doline

JULIJ 2020
ŠTEVILKA 5
LETNIK XXI

Novice iz Moravske doline je informativno glasilo občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. ISSN 2536-4057. Izhaja predvidoma desetkrat letno in ga prejemo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Sedež in naslov uredništva
Občina Moravče
Vegova ulica 9
1251 Moravče

01 724 71 40

E-poštni naslov
moravske.novice@moravce.si

Odgovorna urednica
mag. Tatjana Čop

Uredniški odbor
Eva Babnik
Bernarda Mal
dr. Franci Malin
mag. Matjaž Marolt
Anja Ravnikar

Likovni urednik in oblikovanje
mag. Blaž Slapar

Lektoriranje
Bernarda Mal

Fotografije na naslovnici
Proslava ob dnevu državnosti
24. junija 2020
Miha Mally

Tisk
Tiskarna Januš d.o.o.

Naklada
1800 izvodov

Rokovnik izhajanj, navodila za pisce prispevkov in cenik oglasnega prostora so objavljeni na spletni strani www.moravce.si.

Naslednja številka izide 20. avgusta. Prispevke za objavo pošljite na elektronski naslov moravske.novice@moravce.si. Rok za oddajo je 1. avgust.

Pisci sami jamčijo za verodostojnost vsebine objav ter za avtorstvo besedil in slikovnega gradiva.

Novice iz Moravske doline so vpisane v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 374.

Delamo pošteno in odgovorno

Drage Moravčanke, spoštovani Moravčani.

dr. Milan Balažič
župan občine Moravče

Preživali smo prvi val epidemije novega koronavirusa. Na svoj način smo to – skupaj z dnevom državnosti, odkritjem novega Vegovega spominskega obeležja in podelitvijo občinskih priznanj – zvečer 24. junija proslavili z veličastno svečanostjo v središču Moravč. Ne glede na izredne razmere smo v tem času delali dobro, pošteno in odgovorno. Ker smo na polovici leta, bi vam rad podal kratko poročilo o našem delu:

Dom za starejše občane

Po naših intenzivnih prizadevanjih je država pred kratkim končno objavila nov razpis za koncesionarja. Razpis traja do 1. oktobra in z najvišjega mesta imamo zagotovila, da se bo dom v Moravčah gradil. Temeljni kamen naj bi položili še letos, z gradnjo pričeli prihodnjo pomlad, odprtje pa bo sledilo leta 2022.

Obvoznica

Skupaj z državnimi inštitucijami pospešeno delamo na pripravi vsega potrebnega: projekti za izvedbo del, predinvesticijska zasnova, umestitev v državni proračun in odkup zemljišč. Investicijska vrednost inačice 2 (z dvema viaduktoma), ki jo je sprejel Občinski svet, znaša 7,5 milijona evrov. Ministrstvo za infrastrukturo predvideva gradnjo v letih 2022 in 2023. Tudi če bo kakšno leto zamude, samo da gredo stvari v pravo smer.

Optika

Zakasnitvijo zaradi epidemije so se v ponedeljek, 6. julija, začela gradbena dela polaganja optičnega kabla. Najprej sta na vrsti naselji Drtija in Češnjice. Potem sledi vzhodni in na koncu zahodni del občine. Projekt izgradnje novega optičnega omrežja v naši občini mora biti končan v dveh letih.

Nove ceste

Spomladi smo končali in svečano odprli nove asfaltirane odseke cest v Vinjah, na Hribce, v Tuštanju (Kapla) in na Hudej. Prav tako smo, skupaj z vso infrastrukturo in novo cestno razsvetljava, povsem

prenovili Vegovo cesto v središču Moravč. Pred nami je še nekaj novih cest, o katerih vam bom poročal, ko bodo končane.

Nove avtobusne postaje

Junija smo predali v uporabo nove avtobusne postaje z nadstreški in klopmi. Jeseni projekt nadaljujemo od Moravč naprej proti vzhodnemu delu občine. Prav tako načrtujemo izgradnjo nove glavne avtobusne postaje v Moravčah.

Obnova in izgradnja vodovodnega omrežja, kanalizacija

Kar na nekaj koncih v občini se obnavlja ali gradi nove vodovode, glavna pridobitev letošnje pomladi pa je nov vodohram na Gori pri Pečah, ki je zaradi svoje izjemne arhitekture že postal turistična zanimivost. Vse to gradimo iz vaših sredstev, ki jih plačujete kot omrežnino. Jeseni bo izpeljan projekt izgradnje kanalizacije na Cesti na Grmače.

Center za razgradnjo odpadkov

Pравiloma bi morala vsaka občina imeti svoj center za razgradnjo odpadkov. Ker smo se s sosednjo domžalsko občino dogovorili, da še najmanj naslednjih pet let uporabljamo center za razgradnjo odpadkov v Dobu, smo naši občini privarčevali 1,2 milijona evrov, kolikor bi sicer morali investirati v izgradnjo svojega lastnega centra.

Obnova trškega jedra

Obnova najožjega središča Moravč bo postopoma potekala v prihodnjih letih, sočasno z gradnjo obvoznice in preusmeritvijo tranzitnega prometa iz centra. Toda prvi koraki so že storjeni: investitorju je prodana bivša gostilna Kavka, ki bo povsem obnovljena in povečini namenjena novim stanovanjem; prav tako tečejo pogovori o prodaji in oživitvi še nekaterih drugih znanih lokacij v trškem jedru.

Turizem

Smo sredi priprav za postavitve občinske spletne turistične strani, ki bo predstavila vse, kar lahko gostu ponudi Moravska dolina. Predvidoma še letos bo v osnovi na novo urejen vrh Limbarske gore. Za lažji dostop nanjo smo se lotili prestavitve kapelice v Gabrju pod Limbarsko goro. Slednji bo sledila tudi kapelica na Grmačah.

DA BOMO ZNOVA ZMAGALI, VAS PROSIM, DA TUDI TOKRAT UPOŠTEVATE VARNOSTNE IN SAMOZAŠČITNE UKREPE. NE GLEDE NA POSAMIČNE NEODGOVORNE GLASOVE ZAGOTAVLJAM, DA BO V NAŠI OBČINI ZDRAVJE LJUDI IN NAŠIH OTROK VSELEJ PRED ZASEBNIMI INTERESI PO DOBIČKU.

Šola in vrtec

Začetek julija smo pridobili gradbeno dovoljenje, sedaj pa pripravljamo finančno konstrukcijo za širitev šole, vrtca in izgradnjo nove telovadnice, ki bo pravzaprav dvorana s tristo sedeži. Posodobili smo hidrantno omrežje in zaključujemo obnovo toplovoda.

Nadstrešek in obnova poslovnega prostora na pokopališču v Moravčah

Tudi tu smo tik pred izdajo gradbenega dovoljenja. Takoj na začetku jeseni predvidevamo začetek gradnje, tako da bi bil poslovilni prostor prenovljen in pod streho do letošnjega 1. novembra.

V Moravški dolini se še nikoli ni dogajalo toliko, kot se zdaj. Veliko se gradi in še več se bo. Delamo stvari, ki jih prej menda ni bilo mogoče narediti desetletje in pol.

To imenujem dobra politika; politika v interesu ljudi, njihove dobrobiti, blagostanja in sodelovanja, ne pa politika nepotrebnih delitev in sporov. Zato, da bo na posameznih projektih dovolj denarja, bomo takoj na prvi jesenski seji Občinskega sveta sprejeli rebalans proračuna. Upam, da nas pri vsem tem ne bo oviral drugi val epidemije, ki je že vstopil v Moravško dolino.

Da bomo znova zmagali, vas prosim, da tudi tokrat upoštevate varnostne in samozaščitne ukrepe. Ne glede na posamične neodgovorne glasove zagotavljam, da bo v naši občini zdravje ljudi in naših otrok vselej pred zasebnimi interesi po dobičku. Zato ne nasedajte večno včerajšnjim, ki bi se radi priplazili nazaj in nam spet grenili življenje. Pazite nase in na svoje.

Ostanite zdravi!

Odslej bolj prijetno čakanje na avtobus

Vtorek, 23. junija, je župan dr. Milan Balažič slavnostno odprl nova avtobusna postajališča v občini Moravče. Odprtje je potekalo pri avtobusni postaji Žaga pri Moravčah, udeležili so se ga tudi nekateri svetniki Partnerstva za razvoj, kakor tudi izvajalec in nadzornik del.

Brezplačni medkrajevni potniški promet za vse upokojeence

Upokojeenci, imetniki invalidske evropske kartice, vojni veterani in vsi, starejši od 65 let, bodo lahko od 1. julija 2020 brezplačno uporabljali medkrajevni potniški promet. Vlogo za vozovnico bodo lahko oddali na prodajnih mestih ali po pošti.

Upravičenci lahko vlogo za pridobitev vozovnice oddajo preko predpisanega obrazca, ki ga vložijo na prodajnih mestih enotnih vozovnic ali ga pošljejo na Ministrstvo za infrastrukturo po navadni ali elektronski pošti.

Več podatkov najdete na povezavi <https://www.skupine.si/novice/>.

Obisk slovenskih častnikov pri županu

Vsredo, 10. junija, so predstavniki Območnega združenja slovenskih častnikov Domžale obiskali župana Občine Moravče dr. Milana Balažica. V pogovoru so se zavzeli za tesnejše medsebojno sodelovanje pri promociji vrednot slovenske osamosvojitvene vojne in miru.

Prvi rezultat srečanja je bila prisotnost delegacije slovenskih častnikov na proslavi ob dnevu državnosti 24. junija.

Optično omrežje v Moravški dolini - Prijavite se!

Predhodna izjava o seznanjenosti, ki ste jo lansko leto oddali ni dovolj. Potrebno se je na novo prijaviti in skleniti pogodbo za naročilo optičnega priključka Rune. Glede prijav vam svetujejo na naslovu:

naročanje@eurocon.si in na telefonu 01 292 72 30.

Vse informacije najdete na spletni strani: <https://www.eurocon.si/>.

S prijavami je treba najbolj pohiteti v tistih vaseh, ki spadajo pod optično vozlišče Litija (S-20), saj se je gradnja tu praktično že začela. Gre za naslednje kraje: Velika vas, Zalog pri Kresnicah, Spodnji Prekar, Zgornji Prekar, (Dešen), Katarija, Hrib nad Ribčami, Češnjice pri Moravčah, Drtija, Spodnja Dobrava, Zgornja Dobrava, Straža pri Moravčah, Zalog pri Moravčah, (Moravče), Rudnik pri Moravčah, Zgornji Tuštanj (vzhodni del), Gabrje pod Limbarsko goro (južni del), Selce pri Moravčah, Serjuče, Soteska pri Moravčah in Pogled.

Pričetek gradnje optičnega omrežja

Dne 6. julija se je v občini Moravče začela gradnja optičnega omrežja. Župan Občine Moravče dr. Milan Balažič je skupaj z direktorjem občinske uprave mag. Ivanom Kendo in varuhom pravic občanov g. Stanislavom Ravnikarjem obiskal lokacijo začetka del na območju dveh vasi, Češnjice in Drtija.

Odprtje vodohrama na Gori pri Pečah

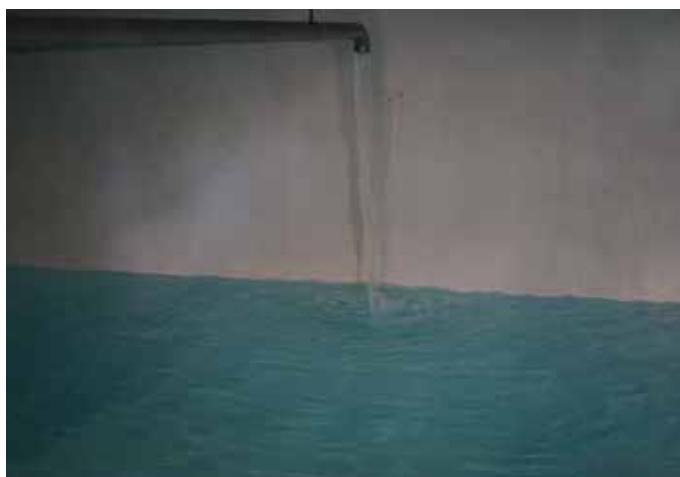

Dr. Milan Balažič je v četrtek, 11. junija, svečano odprl obnovljeni vodohram na Gori pri Pečah (Zgornja Gora). Odprtja so se udeležili nekateri svetniki Partnerstva za razvoj in predstavniki podjetja Prodnik. Obnovljeni vodohran bo Moravški dolini omogočal boljšo oskrbo s kakovostno pitno vodo.

Zahodna moravska obvoznica

Na Občini Moravče je 9. junija potekal pomemben sestanek v zvezi z gradnjo zahodne obvoznice. Sestanek je bil sklican zaradi obravnave druge inačice, ki je že bila predstavljena na seji Občinskega sveta. Udeležili so se je predstavnice in predstavniki DRi, DRSi, ZVKDS, Ministrstvo za kulturo, izdelovalec projektne dokumentacije, izdelovalec prostorskih načrtov in občinske uprave.

Na podlagi sestankov na Ministrstvu za infrastrukturo je bila ob prisotnosti ministra g. Jerneja Vrtočca s sodelavci in župana dr. Milana Balažiča za moravško obvoznico izdelana podlaga umestitve med državne projekte. To je podlaga za nadaljevanje vseh postopkov, potrebnih za pospešeno izvedbo projekta.

V Tuštanju so bili veseli obnovljene ceste proti domačiji Kaplja, ki je bila odprta 19. junija.

Novo cesto Mošenik – Hudej so slavnostno odprli 22. junija.

Blagoslov nove ceste na vzpetini Hribce, ki jo je 15. junija odprl župan dr. Milan Balažič.

Obnovljeno cestišče in pločniki v centru Moravč so bili odprti še pred proslavo ob dnevu državnosti.

Odprtje ceste v Vinjah pri Moravčah, 12. junija.

Nove infrastrukturne pridobitve

V juniju smo občani Moravč dobili v uporabo kar nekaj kilometrov obnovljenih cest. Odseke je slavnostno predal v uporabo župan dr. Milan Balažič, odprtja pa so se udeležili posamezni svetniki Partnerstva za razvoj in zadovoljni občani in občanke. Na odprtju ceste pri Hribcah sta bila prisotna tudi župnik Kancijan Čižman in evropska poslanka Ljudmila Novak. Po uradnem delu je vselej stekel prijeten pogovor ob pogostitvah, ki so jih pripravili krajanji.

Novi cestni odseki, ki so bili odprti junija:

- nova cesta Vinje pri Moravčah
- nova cesta na vzpetini Hribce pri Moravčah
- odcep obnovljene ceste proti domačiji Kaplja, 19
- odprtje nove ceste Mošenik – Hudej
- ureditev cestišča in pločnikov v centru Moravč

Deseta redna seja Občinskega sveta

BESEDILO: mag. TATJANA ČOP

To pomlad je bilo marsikaj »prvič«. Prvič otroci niso obiskovali šole in vrtca, čeprav niso bile počitnice ali prazniki. Prvič so bile cerkve ob nedeljah prazne, veliko noč pa smo praznovali brez običajnih obredov, z molitvijo v krogu najozje družine. Prvič so gostinci morali zapreti svoja vrata, kot tudi številna podjetja. Prvič smo si nadeli maske in razkuževali roke ...

Prvič se je tudi zgodilo, da so med dvema sejama Občinskega sveta minili skoraj štirje meseci. Zato ne preseneča, da je bilo na dnevnem redu desete redne seje, ki je trajala do poznih nočnih ur, kar 30 točk dnevnega reda.

Letna poročila in cene najemov in programov so bili potrjeni

Svetniki so bili seznanjeni s kar osmimi letnimi poročili za leto 2019. S poročili so jih seznanili predstavniki Glasbene šole Domžale, Knjižnice Domžale, Zdravstvenega doma Domžale, Javnega zavoda Mestne lekarne, Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, izpostave Domžale, Osnovne šole Roje in Osnovne šole Jurija Vege. Seznanili so se tudi z letnim poročilom o izvajanju storitve Pomoč družini na domu.

Na seji so tudi določili oziroma potrdili cene najema prostorov v lasti Občine, cene programov v VVE Vojke Napokoj, ki bodo veljale od 1. septembra dalje ter cene socialno-varstvene storitve programa Pomoč družini na domu.

Občinski prostorski načrt in zaključni račun

Svetniki so bili seznanjeni s Poročilom o stanju v prostoru in izhodiščih za pripravo sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta Občine Moravče (1. obravnava), s poročilom Nadzornega odbora za leto 2019 ter s predlogom Zaključnega računa občinskega proračuna za preteklo leto.

Na seji o epidemiji COVID-19 in ekologiji

Na dnevnem redu seje so bile tudi točke, povezane z epidemijo COVID-19: seznanitev s poročilom COVID-19, Odredbo o izvajanju Priporočil Nacionalnega inštituta za javno zdravje v občini Moravče in Odredba o prenehanju veljavnosti prejšnje Odredbe.

Ekološke teme so stalnica sej občinskega sveta. Tudi tokrat so bili svetniki seznanjeni z nepravilnostmi v Centru za predelavo odpadkov Drtija in vgrajevanjem nevarnih snovi v opuščene peskokope ter z nepravilnostmi v postopku podelitve koncesije za delovanje kamnoloma Dešen–Ušenišče. Gradivo sta pripravila Ljudska iniciativa Moravče in občinska uprava. Poročevalca sta bila mag. Matjaž Marolt in svetnik Janez Vidic. Mag. Marolt je poudaril, da so v času epidemije potekali pogovori med okoljskim ministrstvom in Termitom brez vednosti in prisotnosti Občine Moravče in Ljudske iniciative Moravče. Ogorčen je ugotavljal, da je Termit izkoristil čas epidemije za dogovore mimo običajnih postopkov. Svetniki so ob tem sprejeli naslednji sklep: »Občinski svet Občine Moravče nasprotuje vsakršnemu

vgrajevanju odpadkov in drugega materiala na pilotnem testnem polju na območju občine Moravče. Obsojamo vsakršno dejavnost, ki ogroža zdravje občanov in občanov občine Moravče, še posebej zdravje naših otrok, ter dejavnosti, ki vplivajo na varno in čisto okolje. V primeru nadaljevanja tovrstnih aktivnosti podjetja, bomo uporabili vsa razpoložljiva sredstva, da se škodljiva praksa podjetja konča.«

Druga okoljska tema so bile nepravilnosti pri podelitvi koncesije za delovanje kamnoloma Dešen–Ušenišče. Vidic je povedal, da prihaja tudi pri delu v kamnolomu do nepravilnosti, ki jih zdaj redno zaznavajo prebivalci bližnjih krajev, saj prihaja pogosto do izjemno močnih eksplozij. Dolgoročno pa bomo lahko posledice čutili tudi drugi občani, saj so ogroženi viri pitne vode za Moravško dolino. Svetniki so sprejeli naslednji sklep: »Občinski svet Občine Moravče nalaga Občinski upravi Občine Moravče, da pristojnim državnim organom posreduje prijavo suma nepravilnosti v postopku podelitve koncesije za delovanje kamnoloma Dešen–Ušenišče, ki je bila podeljena za 50 let brez presoje vplivov na okolje, zaradi lege na vodovarstvenem območju Ušte nad Dešnom in Plesom.«

Svetniki so bili tudi seznanjeni z novoustanovljeno listo neodvisnih svetnikov Marka Kladnika, Stanislava Ravnikarja in Janeza Učakarja. Sprejeli so spremembo sklepa o financiranju političnih strank iz proračuna, župan pa je ob koncu seje svetnike seznanil o poteku tekočih projektov, ki jih izvaja Občina Moravče, s poudarkom na projektu Dom starejših občanov.

Od volitev do zadnje, junijske, seje Občinskega sveta, se je njegova sestava spremenila. Zamenjali so se trije svetniki, ustanovljena pa je tudi nova skupina neodvisnih svetnikov. Kot novo skupino jo navajamo kot prvo, sledijo pa ostale skupine po abecednem vrstnem redu.

Lista neodvisnih svetnikov:

- Marko Kladnik
- Stanislav Ravnikar
- Janez Učakar

Lista ŽMR:

- Brigita Barlič
- Boštjan Merela
- Adrijana Hauptman Vidergar

NSi – Krščanski demokrati:

- mag. Franc Capuder
- Milan Kunavar
- Nataša Lipovec

SDS Moravče – Slovenska demokratska stranka:

- Vitomir Cerar, SDS Moravče
- Mateja Jalšovec Urankar, SDS Moravče
- Jožefa Novak, SDS Moravče

SLS – Slovenska ljudska stranka:

- Janez Vidic
- Pavla Pirnat

Nova lista neodvisnih občinskih svetnikov

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: mag. TATJANA ČOP

Na junijski seji Sveta Občine Moravče je župan dr. Milan Balažič svetnike seznanil, da so se trije člani občinskega sveta odločili za ustanovitev liste neodvisnih svetnikov. To so Marko Kladnik, Stanislav Ravnikar in Janez Učakar. Za bralce Novic iz Moravske doline so omenjeni svetniki razložili svojo odločitev za združitve v listo neodvisnih svetnikov in povedali, kakšni so njihovi cilji v prihodnje.

Izključitvi brez utemeljitve

Stanislav Ravnikar in Janez Učakar sta kandidirala na listi bivšega župana Martina Rebolja (ŽMR). Po besedah Ravnikarja je po volitvah sodelovanje znotraj liste oz. svetniške skupine sprva potekalo normalno. Imenovali so ga za vodjo svetniške skupine. Nato je sledil podpis sporazuma o partnerstvu za razvoj občine Moravče in sprejetje proračuna. Tako Ravnikar kot Učakar sta podpisnika omenjenega sporazuma o partnerstvu, prav tako sta podprla predlog proračuna.

Marko Kladnik, Stanislav Ravnikar in Janez Učakar so ustanovili novo Listo neodvisnih svetnikov.

»V predlaganem proračunu je bilo zajeto vse, kar smo občanom v predvolilnem času obljubili – dom upokoencev, širitev šole, urejanje infrastrukture, obvoznica ... Zato nisva videla razloga, da proračuna ne bi podprla, saj bi v slednjem primeru delovala v nasprotju s predvolilnimi obljubami,« je razložil **Stanislav Ravnikar**, ki ga je lista ŽMR kar dvakrat izključila oziroma mu želela odvzeti mesto vodje svetniške skupine – brez utemeljitve in možnosti zagovora. Po prvem poskusu izključitve so ga kasneje ponovno potrdili za vodjo skupine z namenom, da se njihovi svetniki vključijo v čim več delovnih teles. Ravnikar je bil tudi pri tem uspešen. Nato je sledil sestanek liste ŽMR, na katerem je prisostvoval samo Učakar, ker se ga Ravnikar ni mogel udeležiti. »Na dnevnem redu

sestanka januarja letos sta bili samo dve točki. Pod drugo točko je vodstvo liste enostransko izključilo mene in Stanislava Ravnikarja. Na sestanku ni bilo možnosti zagovora ali razprave o razlogih za izključitev, čeprav sem to zahteval in poudaril, da se s tem ne strinjam,« je povedal **Janez Učakar**. Prav tako nista prejela sklepa o izključitvi z razlago in možnostjo ugovora. Naj še spomnimo – Ravnikar je novemu županu dr. Milanu Balažiču predal posle s pooblastilom bivšega župana, saj slednji tega ni hotel storiti. Iz tega lahko sklepamo, da je bil deležen izjemnega zaupanja.

Izpolnitev predvolilnih obljub kot razlog za izključitev

Podobno se je dogajalo v Občinskem odboru SDS Moravče, kjer je prišlo do razhajanj med vodstvom občinskega odbora in svetnikom Markom Kladnikom. Tudi tu so se začela nesoglasja po tem, ko je Kladnik podpisal Sporazum o partnerstvu za razvoj občine Moravče ter se stopnjevala po obravnavi predloga občinskega proračuna. Tudi Kladnik je temeljito prebral predlog proračuna in ugotovil, da je razvojno naravnani in da vključuje vse investicije, ki so jih pri OO SDS obljubljali volivcem. To so gradnja doma za starejše, prizidek OŠ Jurija Vege, ureditev poslovnega prostora na pokopališču, ureditev infrastrukture v posameznih krajih (Mošenik, Križate, Limbarska gora, trško jedro...) in drugo.

»Postopoma je prihajalo do vedno večjih razhajanj v pogledih glede razvoja občine. Vodstvo Občinskega odbora SDS je nasprotovalo mojim razvojno usmerjenim odločitvam na sejah Sveta občine. Zato so izpeljali mojo izključitev iz stranke SDS,« je razložil **Marko Kladnik**.

Nova lista podobno mislečih svetnikov

Trije svetniki, ki so jim občani zaupali glasove na lokalnih volitvah in so jih izključili iz liste oziroma stranke zato, ker so svojim predvolilnim obljubam sledili, so se v prvi polovici leta odločili za ustanovitev svetniške liste neodvisnih svetnikov. S prvim junijem so tudi uradno začeli delovati, o čemer je bil občinski svet obveščen na seji 17. junija letos. »V novi svetniški listi vsi trije vidimo možnost pozitivnega in razvojno naravnane delovanja. Imamo podobne poglede na razvoj občine in smo se zavezali, da se bomo tudi v prihodnje zavzemali za uresničitev vseh zastavljenih projektov, ki se delno že uresničujejo,« je povedal **Stanislav Ravnikar**, ki so ga imenovali za vodjo liste.

Glavni cilj nove liste neodvisnih svetnikov je izpolnitev obljub, ki so jih leta 2018 dali volivcem: izgradnja doma starejših, prizidka šole in igrišča, ureditev poslovnega prostora na pokopališču, začetek gradnje obvoznice, ureditev infrastrukture v posameznih delih občine, postavitve športnega parka in druge dejavnosti, ki so v prid občine in vseh občanov.

O belem in črnem labodu in o upanju, ki umira zadnje *Labodje jezero po moravško*

BESEDILO: MAG. MATJAŽ MAROLT

Izbruh novega korona virusa je popolnoma presenetil svet, zato je dobra prispodoba črnega laboda. Teorija črnega laboda, delo avtorja Nassima Nicolasa Taleba, govori o presenetljivem dogodku z velikim učinkom. Izhaja iz nenadnega spoznanja, da poleg belih labodov obstajajo tudi črni. Slednjih pred odkritjem Avstralije niso poznali in je veljalo prepričanje, da so na svetu le beli.

Presenetljivo spoznanje potrjuje, da ima vsako pravilo izjeme. Avtor teorijo razširi na globalno raven in vzame za njeno izhodišče nepredvidljive dogodke, ki preusmerjajo svetovne razvojne trende in s tem presegajo običajna znanstvena in finančna pričakovanja. V današnjem svetu se družbena miselnost osredotoča predvsem na ponavljajoče se in dobro poznane pojave, medtem ko si nek skrajni dogodek razlaga kot izjemo, na katero ni pripravljena. Taleb tudi meni, da bo prihodnost vse bolj nepredvidljiva, kar mu verjetno ne gre oporekati.

Živimo v krhkem sistemu

Aktualna pandemija je opozorila na ranljivost družbe, pa naj bo ta na ravni posameznika, podjetij ali celotne države. Pandemija COVID-19 je izjemen pojav, na katerega nismo bili pripravljene. Pred meseci je bilo vsem nepredstavljivo, da nam je lahko tudi v okolju z uveljavljenimi demokratičnimi standardi odvzeta svoboda gibanja, druženja in dostopnost samoumevnih potrošniških storitev. Ne glede na to, ali menite, da je odziv pretiran, ali ne, se je svet znašel v neprijetnem, nepoznanem položaju, učinki na družbo in gospodarstvo pa bodo, oziroma so že občutni in dolgoročni.

Koristoljubje ne pozna morale

Včasu, ko je pozornost množic osredotočena na protikoronske ukrepe, ki bodo omejile in omilile posledice pandemije, pa mimo nas neopazno delujejo posamezniki, ki na dano situacijo gledajo koristoljubno. Nemalo je posameznih lobistov, ki jim je v tem trenutku kaj malo mar za okolje in zdravje ljudi. Ti nekakšni »vojni dobičkarji« poskušajo pod pretvezo splošne blaginje na vse mogoče načine vplivati na zakonodajo, ki bi blaginjo ponovno zagotovila samo za izbrance.

Obvestilo, ki sem ga prejel pred prvomajskimi prazniki v povezavi z našim bojem za očiščeno Moravško dolino, je zaskrbljujoče. V drugi polovici aprila je novepečeni minister sklical sestanek s strokovnim vodstvom Ministrstva za okolje in prostor. Na njem so obravnavali eno samo točko z jasnim avtokratskim sporočilom: »Uredite mi položaj Termita!«. Zanima nas, kakšen je bil namen tega sestanka? Ustaviti moravško lokalno skupnost v svojem boju za čisto okolje? Izničiti vse naše težko izborjene dosežke? Zelo zanimivo in zaskrbljujoče je tudi dejstvo, da nekateri vidni člani lokalne opozicije vedo za dokumente, ki obremenjujejo kapitalsko-državne sprege, a so tiho. Glede na dosedanje izkušnje, ne verjamem trditvam odgovornih, da je vse v najlepšem redu, predvsem ne zaupam ljudem, ki ob tem lobirajo za spremembo zakonodaje in pravil v svojo korist, pri čemer bode v oči, da se to dogaja daleč od oči javnosti. Isti lobisti so najbrž izgubili čut za ločevanje med koristmi kapitala in javnim interesom, tj. zdravje ljudi in varstvo okolja. V trditve odgovornih v slogu: vse je pod kontrolo, vse je po zakonu, vse ima papirje, vse je po načrtih, ne verjamem več. Še več, nenehni pritiski na LIM, lažnive prijave mi samo potrjujejo, kako obupan je nasprotnik.

Ljudska iniciativa Moravče

Se bomo česa naučili?

Dodatno skrb mi vzbuja misel na morebiten nepredvidljiv dogodek, ki bi sprožil mobilizacijo odpadkov, ki »počivajo« v opuščenih peskokopih. Ne morem si predstavljati, kaj bi takšen dogodek pomenil za naše okolje in kako bi lahko spremenil naš vsakdan ter vplival na kakovost našega življenja. Pandemija novega korona virusa je dobra lekcija, ki nas opozarja na nevarnost, da grožnja, ki se nam danes še zdi nemogoča, čez noč postane naša realnost.

Beli labod je simbol nedolžnosti, iskrenosti, poštenosti, čistosti, brezmadežnosti in duhovne lepote. Ker združuje dva elementa, vodo in zrak, je razumljen v mnogih kulturah kot ptica življenja. Sprašujem se, ali bodo zanamci še opevali našo Moravško dolino v prispodobi prelepe bele ptice ali bodo priče črnemu labodu, ki simbolizira nasprotje navedenega. Upanje umira zadnje.

'Zero', ki ne pomeni nič, a je več kot manj!

BESEDILO: KATJA SREŠ, MAG. MATJAŽ MAROLT

Kljub sprejetju različnih zavez, novih, in novih strategij ter uvedenim ukrepom, komunalni odpadki z danes na jutri ne bodo izginili iz Moravške doline.

Pri projektu Zero Waste (prevod: Nič odpadkov) gre za to, da vsi potrošniki, kot so Občina, občani, komunalno podjetje, gostinci, izobraževalne ustanove, raznovrstna podjetja idr. čim večje količine odpadkov preusmerimo stran od odlagališč in sežigalnic. To lahko dosežemo na več načinov: zmanjševanje količin odpadkov, ponovna uporaba, popravila, ločeno zbiranje in kompostiranje.

Družba brez odpadkov

Zamiselnost o družbi brez odpadkov je tako regulativna ideja, ki je ključna, saj nam kot svetilnik v temi kaže pot, po kateri moramo iti. In zakaj ne bi šli tudi mi po poti, ki je prijazna do okolja in ljudi ter ji sledi že več kot 400 evropskih lokalnih skupnosti?

Najbrž se bo našel posameznik, ki bo dejal, da je Zero Waste le še ena izmed prostovoljnih pobud, visokoletnih obljub, ki na koncu pristanejo na tleh in obstanejo kot mrtva črka na papirju. Resnica je daleč od tega.

Občina Moravče se je na pobudo Ljudske iniciative Moravče (LIM) obrnila na društvo Ekologi brez meja z željo po pridružitvi v mrežo Zero Waste Slovenija.

Kdo sploh so Ekologi brez meja? Konec januarja 2014 so Ekologi brez meja postali član mreže Zero Waste Europe in s tem nacionalna organizacija za Slovenijo preko programa Zero Waste Slovenija. Zero Waste Slovenija vodi nacionalno mrežo občin, hotelov in prireditev ter potrjuje in spremlja napredek v okviru njihove Zero Waste zaveze ali načrta. Promovira Zero Waste na nacionalni ravni ter vzpostavlja platformo za sodelovanje in povezovanje s podjetji in politiko.

Tako LIM kot Ekologi brez meja poznamo vse skrbi in mite, ki obkrožajo ta trenutno najbolj zaželen in popularen koncept ravnanja z odpadki.

Najbrž se bo našel posameznik, ki bo dejal, da je Zero Waste le še ena izmed prostovoljnih pobud, visokoletnih obljub, ki na koncu pristanejo na tleh in obstanejo kot mrtva črka na papirju. Resnica je daleč od tega. Ekologi brez meja opažajo, da je po šestih

letih stopanja po poti do družbe brez odpadkov v slovenski Zero Waste skupnosti moč zaznati velike premike, npr. na Bledu so bogatejši za Zero Waste hotel, v Ljubljani cvetijo trgovine in avtomati na rinfuzo, na Vrhniki so priča občutnemu zmanjšanju količine odpadkov, saj njihov Depo predela skoraj vse, tudi avtomobilske zračne blazine.

Slednje je vodilo LIM, da smo se povezali z Ekologi brez meja, in skupaj s predstavniki Občine Moravče v začetku junija enotno ugotavljali, da Zero Waste projekt tudi povezuje, ter da se preko različnih odborov zberemo za eno mizo in se pogovorimo o vseh morebitnih izzivih in predlogih za rešitve. Tako na moravški »mizi« ne bodo le komunalni odpadki, ampak tudi pereča problematika industrijskih odpadkov in ravnanje s kmetijskimi odpadki, kar je posebej izpostavil predstavnik podjetja Prodnik, ki je bil tudi navzoč na sestanku.

Trenutno je v slovenski Zero Waste mreži devet občin (18 odstotkov prebivalstva Slovenije), ki so z načrtnim delom skupaj preprečile za vsaj 14.600 ton mešanih komunalnih odpadkov in s tem prihranile 3 milijone evrov, kar je spoštovanja vreden dosežek.

Verjamemo, da bomo z vztrajnim delom, sodelovanjem in ozaveščanjem Moravčani te številke le še oplemenitili in deželo na sončni strani Alp pripeljali do koraka bližje viziji: za Slovenijo brez odpadkov ali kot je moto LIM: Vsi za zeleno Slovenijo – zelena Slovenija za vse.

Ponosni na Slovenijo, ponosni na Moravško dolino!

BESEDILO: mag. TATJANA ČOP
FOTOGRAFIJE: MIHA MALLY, OBČINA MORAVČE
ILUSTRACIJE: mag. BLAŽ SLAPAR

Ko je bila 25. junija pred devetindvajsetimi leti sprejeta Deklaracija o neodvisnosti Slovenije ter zvečer slavnostno razglašena samostojnost in neodvisnost Slovenije, so v nas kipeli ponos, radost in sreča! Te občutke je kalilo pričakovanje tistega manj prijetnega dela osamosvojitve, za katerega smo vedeli, da bo žal neizbežen. A tudi to je minilo in sledila so leta in desetletja postavljanja lastne države.

»Ko Moravško dolino obišejo tujci, jim lepota narave, urejenost, razvitost, varnost in prijaznost naših ljudi vzamejo sapo. Naj tega ne opazijo samo drugi. Vsaj na državni praznik opazimo to tudi mi in bodimo ponosni. Srečni smo, da imamo svojo domovino, svojo Slovenijo,« je dejal župan dr. Milan Balažič.

Vsako leto smo se spomnili tistega vročega junija in le malo je manjkalo, da prvič v zgodovini lastne države letos ne bi mogli organizirati praznovanj ob dnevu državnosti. A smo imeli srečo in 24. junija je bilo v središču Moravč praznovanje ob dnevu državnosti, kakršnega smo vajeni. Tokratno praznovanje je bilo vseeno nekoliko drugačno, saj je bilo obogateno z vsebinami marca odpovedanega občinskega praznika, ob katerem po navadi zaslužni občani prejmejo priznanja. Prav tako bi morali marca slavnostno odkriti prav poseben spomenik Juriju Vegi – podobo luninega kraterja, ki je poimenovan po slavnem Moravčanu.

Pester kulturni program je stalnica moravških prireditev

Brez Pihalne godbe Moravče ni pravega moravškega praznovanja, zato se je tudi letošnja prireditev pričela s slovensko himno v njihovi izvedbi, in sicer pod vodstvom prof. Mirana Šumečnika. Nato so ob zvokih godbe k pomniku osamosvojitvene vojne za Slovenijo položili venec župan občine Moravče in člani Združenja vojnih veteranov za Slovenijo, območnega združenja Moravče. Med tem smo se vsi že ozirali k nebu, ki so ga začeli zakrivati težki oblaki. A je vedrina pevcev malega zborčka moravške osnovne šole preusmerila našo pozornost. Pesmi Ti moj škratek in Moja Slovenija so pod vodstvom mentorice Barbare Fale otroci zapeli z izjemno srčnostjo.

Bodimo ponosni na Moravško dolino!

Po nastopu prvošolcev je prisotne nagovor župan dr. Milan Balažič: *»Nocoj smo se v vlepšanem centru Moravč zbrali na predvečer osrednjega praznika naše domovine, dneva državnosti. V naši naravi je, da se ne hvalimo veliko. Enkrat na leto pa lahko povemo, da smo ponosni,«* je poudaril župan ter se spomnil nekaj ključnih mejnikov prelomnega leta 1991.

»Brez lastne države ne bi bilo bolje, le slabše, saj bi bili odvisni od volje drugih. Razumljivo je, da smo kritični; to spodbuja napredek. Prav pa je tudi, da ponosno opazimo velike spremembe in dosežke, ki so nam uspeli. Dokazali smo sebi in drugim, da drugim, da zmoremo,« je povedal dr. Milan Balažič; glede Moravške doline pa poudaril: *»Ko Moravško dolino obišejo tujci, jim lepota narave, urejenost, razvitost, varnost in prijaznost naših ljudi vzamejo sapo. Naj*

tega ne opazijo samo drugi. Vsaj na državni praznik opazimo to tudi mi in bodimo ponosni. Bodimo srečni, da imamo svojo domovino, svojo Slovenijo!»

»Če bomo enotni, bomo lahko rešili vse težave. Znamo rešiti vse probleme, če nas povezujejo medsebojno spoštovanje, sodelovanje, solidarnost, zaupanje in človeška dobrotta. Ne vemo, kakšna prihodnost čaka nas in naše otroke. Toda odločeni smo storiti vse, kar lahko, da v miru odrastejo v svobodne in ustvarjalne osebnosti. Naj jih jutri, na praznični dan, spremlja občutek sreče in zavedanja, da so ljubljene. Lepo bo, če nas bo vse na ta naš praznik državnosti spremljal občutek sreče, ker smo Moravčani, občutek ponosa do naše države in ljubezni do naše domovine,« je poudaril župan dr. Milan Balažic. V nadaljevanju je dr. Balažic svečano pripel trak Občine Moravče na prapor Območnega združenja slovenskih častnikov.

Lilija – simbol Moravč

Pred kratkim smo ob omembi moravških lilij povsem razumljivo pomislili na rože. Danes pa je prva misel ob omembi moravških lilij, da je govora o prikupnih mažoretkah. Mažoretno društvo Moravške Lilije so ob zvokih pihalne godbe zaplesale in kot vedno razvedrile vse prisotne. Dekleta so se že dodobra uveljavila in na nastopih z mednarodno udeležbo tudi že žanjejo prve nagrade.

Pesmi o Sloveniji in Moravčah

Po živahnih zvokih Pihalne godbe Moravče in ploskanju mažoretkam, se je središče Moravč za hip umirilo. Vedno temnejše nebo je bilo ravno prava podlaga za pesem Slovenka sem, ki sta jo zapeli Klara Vučko in Polona Capuder.

Sledila je pesem Moravče so najlepše v izvrstni izvedbi ženske vokalne skupine Oda, in sicer pod vodstvom Milana Kokalja in ob spremljavi Blaža Logaja na harmoniki, Gašperja Kokalja na basu ter Milana Kokalja na kitari. Po literarnem vložku izjemnega povezovalca Tadeja Uršiča so pevke Ode zapele čudovito pesem Ota Pestnerja Ljubim te Slovenija, v priredbi Milana Kokalja. Spremljali so jih Blaž Pirnat (klavijatura), Gašper Kokalj (bas), Miha Kokalj (kahon) in Milan Kokalj. Povezovalac je nato vse povabil h kulturnem domu, kjer se je praznovanje nadaljevalo, in sicer s slavnostnim odkritjem spomenika z upodobitvijo luninega kraterja Vega in podelitvijo občinskih priznanj za leto 2020. Zaključno skladbo prvega dela proslave so izvedli člani Pihalne godbe Moravče, ob njihovi spremljavi pa so še enkrat zaplesale mažoretke.

Vega na Luni

Drugi del praznovanja je potekal v dežju, kar pa ni nikogar odvrnilo od prisotnosti pri odkritju prav posebnega spomenika Vegi, predvsem pa pri težko pričakovani podelitvi občinskih priznanj. Ker je pesem Moravska dolina tako rekoč moravska himna, smo jo pred občinsko stavbo slišali kot uvodno pesem v drugi del proslave. Zapel jo je Moški zbor Tine Kos, spremljala pa jih je Pihalna godba Moravče.

Sledil je nagovor župana dr. Milana Balažica, v katerem je poudaril veličino moravškega rojaka, barona Jurija Vege. Po njem so poimenovali krater na Luni, ki je upodobljen na novem spominskem obeležju. Po slavnostnem odkritju Vegovega obeležja sta slednjega blagoslovila domači župnik gospod Kancijan Čižman in novomašnik Vito Urbanija.

Spominsko obeležje Juriju Vegi v obliki upodobljenega kraterja Vega na Luni. To bo v prihodnje izhodišče urejene poti Jurija Vege do njegove rojstne Zagorice. Pot bo Občina v sodelovanju z društvi opremila na podlagi odobrenega projekta za sredstva v okviru razpisa Lokalne akcijske skupine Srce Slovenije.

Občinska priznanja v pravih rokah

Zaradi epidemije COVID-19 je marca odpadla tradicionalna svečana akademija ob prazniku občine Moravče, na kateri vselej poteka tudi slavnostna podelitev občinskih priznanj. Zato so nagrajenci priznanja prejeli na proslavi 24. junija. Podelila sta jih župan dr. Milan Balažič in predsednik Komisije za občinska priznanja gospoda Janez Vidic.

Priznanje Občine Moravče je prejel gospod Mihael Žavbi, plaketi sta prejela gospa Bernarda Mal in gospod Bogomil Brvar. Naziv častnega občana pa je prejel gospod Milan Kokalj.

Milan Kokalj

prejemnik naziva ČASTNI

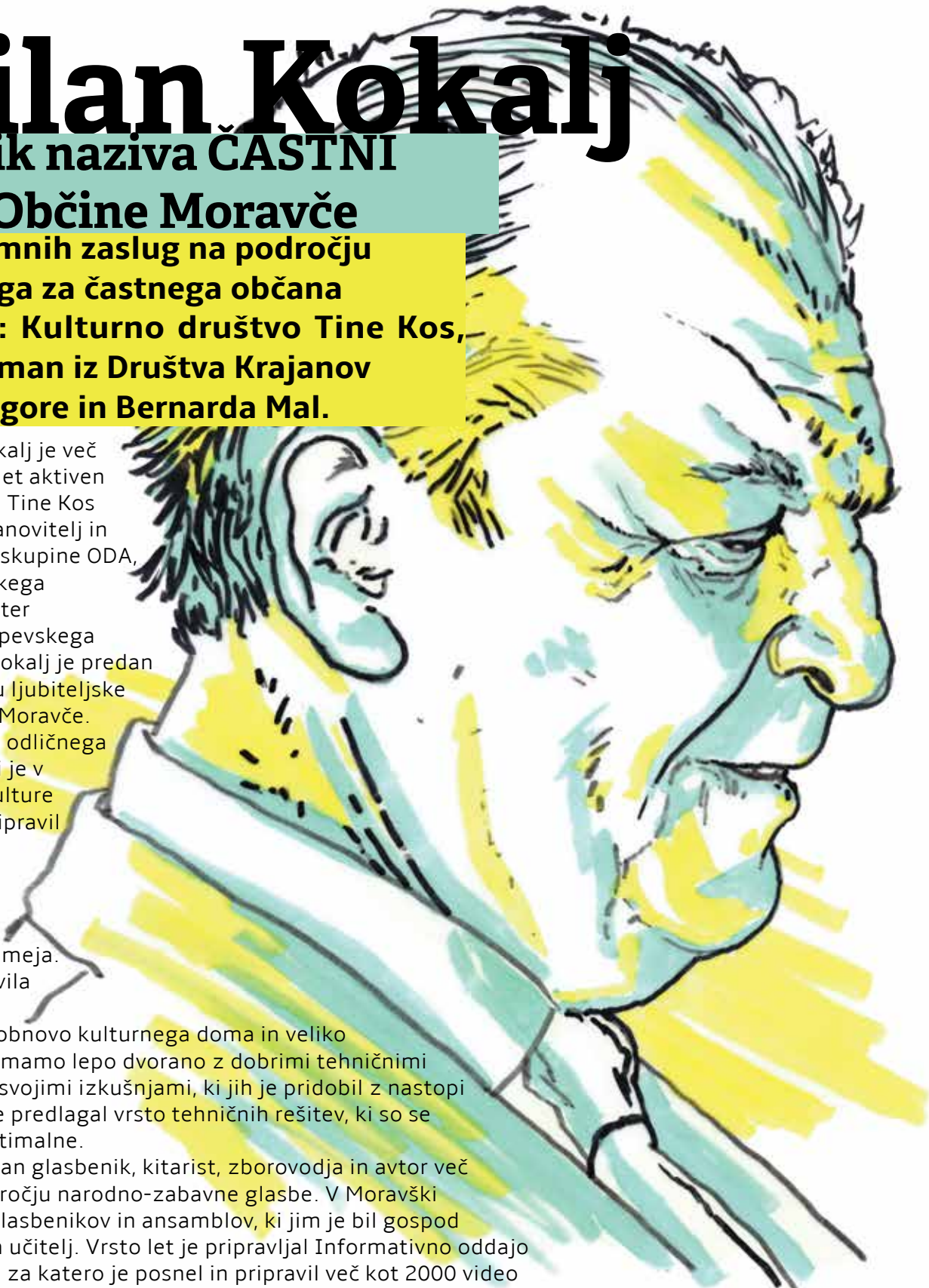
OBČAN Občine Moravče

Zaradi izjemnih zaslug na področju kulture so ga za častnega občana predlagali: Kulturno društvo Tine Kos, Francka Toman iz Društva Krajanov Limbarske gore in Bernarda Mal.

Milan Kokalj je več kot 50 let aktiven član KD Tine Kos Moravče. Je ustanovitelj in mentor vokalne skupine ODA, zborovodja Moškega pevskega zbora ter Upokojenskega pevskega zbora. Gospod Kokalj je predan delu na področju ljubiteljske kulture v občini Moravče. Poznamo ga kot odličnega organizatorja, ki je v našem hramu kulture organiziral in pripravil vrsto različnih prireditev, ki so utrip moravške kulture ponesle preko občinskih meja.

Ko se je ustanovila Občina Moravče, je vodil celotno obnovo kulturnega doma in veliko pripomogel, da imamo lepo dvorano z dobrimi tehničnimi kapacitetami. S svojimi izkušnjami, ki jih je pridobil z nastopi po vsej Evropi, je predlagal vrsto tehničnih rešitev, ki so se pokazale kot optimalne.

Milan je poznan glasbenik, kitarist, zborovodja in avtor več uspešnic na področju narodno-zabavne glasbe. V Moravški dolini je veliko glasbenikov in ansamblov, ki jim je bil gospod Kokalj mentor in učitelj. Vrsto let je pripravljaval Informativno oddajo Občine Moravče, za katero je posnel in pripravil več kot 2000 video prispevkov iz življenja in dela v občini Moravče.

Bogomil Brvar

prejemnik **PLAKETE**

Občine Moravče

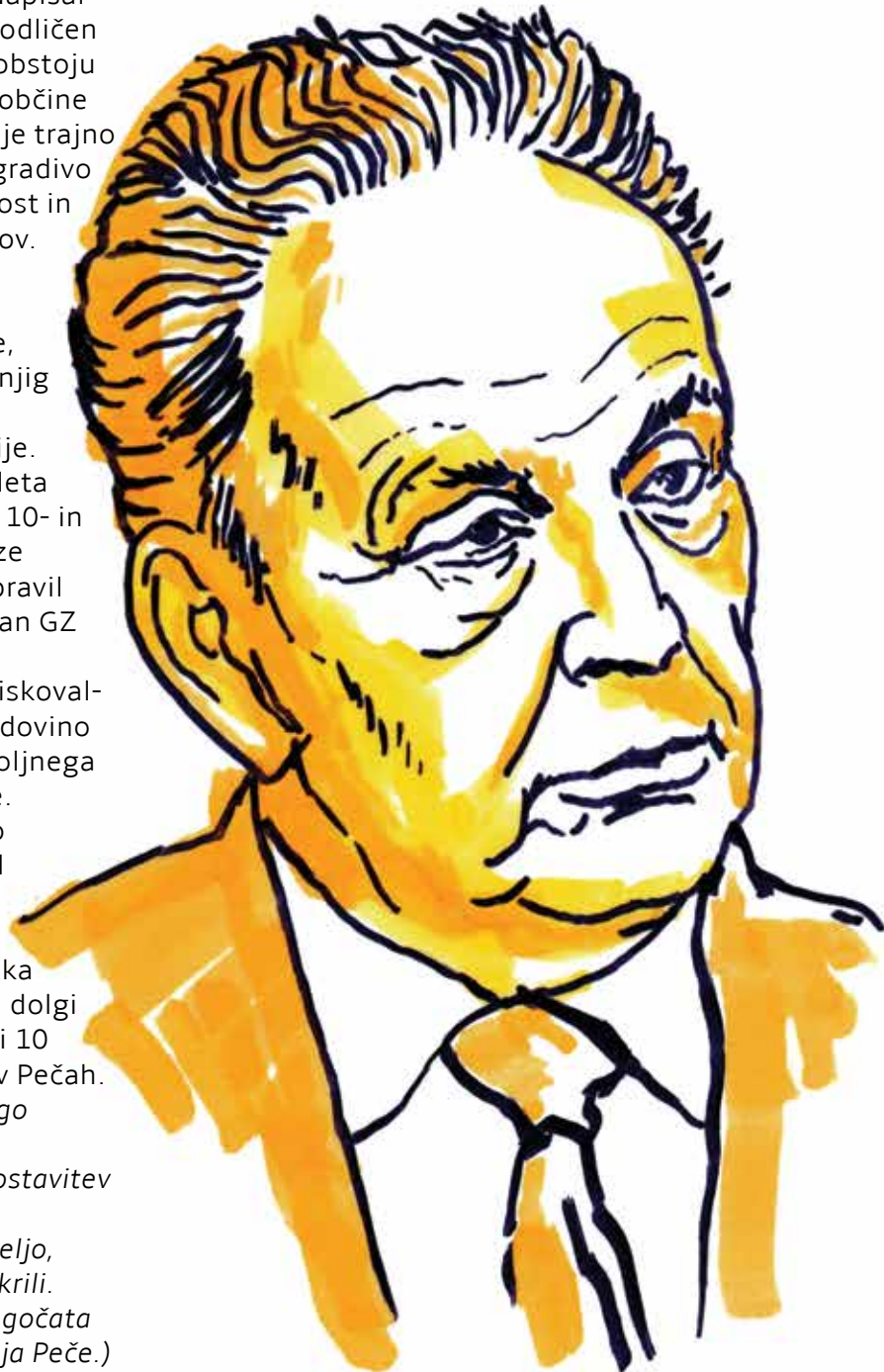
Za občinsko plaketo so ga predlagali:

**Kulturno in športno društvo Peče,
Bernarda Mal, PGD Peče in Župnija Peče.**

Bogomil Brvar je človek, čigar beseda je v kraju vedno sprejeta, saj je modra in premišljena. Napisal je tri knjižna dela, ki so odličen dokument o razvoju in obstoju vasi na vzhodnem delu občine Moravče. Z izdajo knjig je trajno ohranil dokumentarno gradivo iz preteklost, za sedanost in prihodnost bodočih rodov.

Bogo Brvar, kot dolgoletni predavatelj statistike in informatike, je avtor 45 strokovnih knjig in člankov s področja statistike in kriminologije. V domačem kraju je od leta 1990 član PGD Peče. Ob 10- in 20- letnici Gasilske zveze Moravče je uredil in pripravil zbornik. Je ustanovni član GZ Moravče.

Z zgodovinsko in raziskovalno žilico ja raziskal zgodovino župnije Peče in Prostovoljnega gasilskega društva Peče. Najnovejše knjižno delo je gospod Brvar posvetil življenju in delu Franca Ksaverja Pirca z opisom življenjske poti duhovnika in sadjarja, ki je na svoji dolgi in bogati življenjski poti 10 let živel in deloval tudi v Pečah. (Opomba uredništva: Bogo Brvar je tudi pobudnik in zavzet organizator za postavitve spomenika Francu Pircu, ki ga bodo v Pečah v nedeljo, 30. avgusta, slovesno odkrili. Postavitev finančno omogočata Občina Moravče in Župnija Peče.)

Bernarda Mal je oseba, ki ima trajne zasluge pri idejni zasnovi in nastajanju občinskega glasila Novice iz Moravske doline. Kot neumorna novinarka in glavna urednica je več kot 7 let urejevala časopis in skrbela, da so bili občani obveščeni o vseh aktualnih dogodkih v občini. Vzpostavila je široko mrežo dopisnikov, ki so vsak iz svojega okolja poročali o utripu v naši občini. Njeno delo ima veliko arhivsko vrednost, saj se je pisala kronika Moravske doline in širilo znanje o njej z izobraževalnimi članki, zato so Novice odličen zgodovinski in domoznanski dokument.

Poleg novinarskega dela, poznamo gospo Bernardo, tudi kot voditeljico in moderatorko. Cela vrsta različnih dogodkov na področju ljubiteljske kulture, koncertov, javnih prireditev, pogovorov, veznega besedila je nastajalo z Bernardino zavzetostjo in predanostjo kulturnemu utripu v občini Moravče. Poznamo jo kot lektorico in sodelujočo pri številnih publikacijah, ki so izšle pri različnih društvih ob njihovih jubilejih.

Bernarda Mal veliko truda vlaga na področju izobraževanja in vzgoje. Tudi sama se neprestano izobražuje na področju inovativnosti, podjetništva, razmišljanja z orodji Edwarda de Bona, mediacije in pozitivne psihologije. Njene zamisli so bile vedno sprejete, saj je bila vsakokrat izvirna in inovativna. Svoje bogate izkušnje predaja naprej s pisanjem strokovnih člankov in aktivnim sodelovanjem na izobraževalnih dogodkih, konferencah, simpozijih.

Bernarda Mal

prejemnica **PLAKETE**

Občine Moravče

Za občinsko plaketo so jo predlagali: Društvo krajanov Limbarske gore, Kulturno društvo Tine Kos, Pihalna godba Moravče, Grajski oktet in Kulturno-športno društvo Peče.

Mihael Žavbi je več kot 19 let aktiven član veteranskega združenja in njen predsednik. Gospod Žavbi skrbi, da dogodki iz osamosvojitvene vojne ne bi šli v pozabo. Je lastnik obsežne zbirke opreme in orožja, ki jo rad pokaže mladi generaciji kot opomnik na prelomne dogodke zgodovinskega osamosvajanja slovenske države. Za učence OŠ Jurija Vege Moravče je organiziral obisk slovenske vojske, ogled muzeja vojaške zgodovine in obisk parka vojaške zgodovine v Pivki.

Na lastne stroške je izdelal pomnik osamosvojitvene vojne, ki stoji v parku v središču Moravč. Je tudi avtor razstave o začetkih Teritorialne obrambe v Sloveniji in današnji slovenski vojski, ki si jo lahko ogledate v kulturnem domu. *(Opomba uredništva: Razstava je bila na ogled ob dnevu državnosti v kulturnem domu.)*

Mihael Žavbi

prejemnik PRIZNANJA
Občine Moravče

Za občinsko priznanje ga je predlagalo
Območno združenje vojnih veteranov,
predsedstvo združenja Moravče

Zahvala predlagateljem in Občini Moravče za podelitev občinskih priznanj

Milan Kokalj, Bogomil Brvar, Bernarda Mal, Mihael Žavbi

Zanimivo je, da te ob vprašanju za privoljenje za predlog prejemnika, prevevajo vprašanja: kaj pa sem naredil takega, koliko ljudi deluje v skupno dobro več in bolje, po čem odstopam ...

Potem se tiho prikradejo potepanja po lastnem delovanju in se čudiš, da si vse to zares opravil. Omahljivo si priznaš, da se je res nabralo nekaj, na kar si lahko ponosen. In predvsem nekaj, kar so drugi opazili in cenijo. Kadar pa je to tako, se zaveš, da si s tem razvijal svoj talent, nato pa tudi prispeval k temu, da je naša občina, naša država vsak dan imela možnost postajati boljša.

Dobitniki vemo, da se naši prispevki k skupnemu dobremu ne bi razvili, če ne bi bili v ravno pravem času, na pravem mestu in s pravimi ljudmi, ki so s svojim zaupanjem omogočali našo pot.

Zato iskrena hvala najprej vsem vam, ki ste skupaj z nami pravzaprav dobitniki priznanj. Zahvaljujemo se tudi našim predlagateljem za izkazano javno priznanje našemu delu. In navsezadnje Komisiji za podelitev občinskih priznanj, ki so predloge potrdili, in Občini Moravče, za svečano podelitev.

Priznanja so vsem nam svetilniki, ki nam zanesljivo kažejo nadaljnjo pot, po kateri je vredno hoditi za boljši vsakdan. Prepričani smo, da bomo za razvoj naše doline še prispevali po svojih najboljših močeh, znanjih in izkušnjah. Želimo si tudi, da bi na to uhojeno stezico stopilo še veliko posameznikov s svojimi talenti in majhnimi vsakodnevnimi prispevki, ki na koncu naredijo veliko dobrega za vse.

Iskrene čestitke tudi vsem občankam in občanom, nosilcem občinskih priznanj iz preteklih let.

Od leve proti desni: Bogomil Brvar, Bernarda Mal, župan dr. Milan Balažič, Mihael Žavbi in Milan Kokalj

Milan Kokalj

Bogomil Brvar z družino

Bernarda Mal z družino

Mihael Žavbi

Članice bralne skupine Eleganca besed na zaključni ekskurziji

BESEDILO: BOJANA DORIČ, FOTOGRAFIJA: KATARINA PETERC

Branje je ena izmed najbolj priljubljenih dejavnosti v prostem času. Pred leti se je z novimi prostori Krajevne knjižnice Daneta Zajca v Moravčah poleg rednega programa pokazala možnost razširjenega delovanja. Tako si v izložbenih oknih ali v notranjosti ogledamo različne tematske razstave, že nekaj let pa delujejo tudi bralni krožki, ki povezujejo med seboj različne generacije.

Članice bralnega krožka Eleganca besed smo se srečevale vsak mesec z namenom, da analiziramo prebrano knjigo. Na teh srečanjih smo izmenjevale poglede in mnenja ter krepile prijateljske vezi. Čeprav so bila srečanja zaradi epidemije novega korona virusa omejena, smo stike ohranjale ob pomoči tehnike.

Letošnji cilj ekskurzije - Dolenjska

Vsako leto zaključimo z obiskom delčka naše domovine in si ogledamo kakšno kulturno znamenitost. Letos smo se odločile za obisk Dolenjske. Z lastnimi prevozi smo se v soboto, 20. junija 2020, odpeljale proti Stični. Prvi postanek je bil na kozjerejski kmetiji Čepon, kjer se ukvarjajo s predelavo kozjega mleka v mlečne izdelke. Tu nas je pričakal prijazen gospodar Jure. Ob kratkem sprehodu nam

je povedal, kako skrbijo za koze in kaj vse iz njihovega mleka predelujejo. Ogledale smo si tudi staje s kozami. Degustirale smo njihove izdelke – mleko, jogurte in različne sire.

Pot smo nadaljevale do bližnjega samostana v Stični. To je najstarejši še delujoči cistercijanski samostan na slovenskem ozemlju. Nastal je leta 1132 in je bil versko, kulturno in politično središče Kranjske. Samostan se lahko pohvali z bogato knjižnico, kjer hranijo za slovensko slovstvo zelo pomemben Stiški rokopis, eden prvih pisnih spomenikov v slovenščini. Vodička nas je najprej popeljala v skriptorij, kjer je v letih od 1175 do 1181 delovala v okviru samostana rokopisna delavnica. Ob video projekciji smo spoznale zgodovino pisanja – materiale in knjižne rokodelce. Preizkusile smo se v kaligrafski pisavi – protogotici in se izkazale za zelo spretnke zapisovalke.

Nato smo si ogledale še najstarejša dela samostana – križni hodnik in redovno cerkev. Ob zaključku smo si v zeliščni lekarni patra Simona Ašiča nakupile zdravilne pripravke.

Ker brez dobre hrane ne gre, smo se ustavile na Muljavi v gostilni Obrščak, kjer smo se ogrele z dobro domačo juho in lokalnimi dobrotami.

Zanimiv obisk Jurčičeve domačije

Do kosilu smo se peš podale na bližnji hrib, kjer smo si ogledale Jurčičevo domačijo, ki je danes etnografski muzej na prostem. Josip Jurčič je bil slovenski pisatelj in časnikar, ki se je rodil 4. marca 1844 na Muljavi, prijazni dolenski vasi. Umrl je v Ljubljani, star komaj 37 let. Bil je sin kmečkih staršev. Za literaturo ga je navdušil njegov ded, ki mu je pripovedoval zgodbe. Josip Jurčič je napisal dela: Deseti brat – prvi slovenski roman, Jurij Kozjak, Kozlovska sodba v Višnji Gori in druge zgodbe iz ljudskega izročila.

Pisateljevo rojstno hišo so dopolnili z dodatnimi objekti: čebelnjakom, vodnjakom, kaščo in sušilnico za lan. Kulturni spomenik ohranja podobo osrednje slovenske arhitekture, opremo bivališč, gospodarskega poslopja, naprav in načina poselitve.

Ob gozdičku stoji Krjavljeva kočica – lesena bajta, v bližini pa se nahaja naravni amfiteater, kjer ob koncu junija in v začetku julija domače Kulturno društvo uprizarja Jurčičeva dela.

Zaključek ob Krki

Nadaljevale smo z raziskovanjem Dolenjske in se po nekaj kilometrih ustavile v vasi Gradiček ter se peš odpravile do izvira reke Krke in Krške jame. Krška jama je podzemna jama z značilnimi kraškimi pojavi, iz katere ob povodnji bruha podzemna voda.

Pod vodstvom smo si ogledali okoli 200 metrov dolgo jamo, ki se pri vhodu razširi v prostorno dvorano in konča z jezerom, ki meri okoli 30 metrov. V jami je bilo v posebej za to pripravljenemu akvariju, pred leti še možno videti človeško ribico, ki je tam doma. Danes pa se človeška ribica nahaja nekje v podzemnih vodah. Ker je bila jama dolgo časa nezavarovana in vsem dostopna, so jo osiromašili z lomljenjem kapnikov. Krška jama je v času turških vpadov nudila zavetje domačinom, o čemer je pisal Jurčič v delu Jurij Kozjak. Prvi, ki je zabeležil svoj obisk v jami, je bil Valvasor v 17. stoletju.

Oblačen in deževen dan smo zaključile z obiskom pri naši Mici in ob kavici analizirale zelo poučen in zanimiv dan.

Lenart Zajc – Beletrinin trubadur

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: MAG. KATARINA PETERC

VKrajevni knjižnici Daneta Zajca Moravče se bralke in bralci mesečno dobivamo v šestih bralnih krožkih. Beremo dobre knjige, razpravljamo in se družimo. Ob koncu sezone srečanj bralnih krožkov smo medse povabili pisatelja Lenarta Zajca, ki nas je obiskal kot Beletrinin trubadur (trubadur založbe Beletrina).

Lenart Zajc je avtor sedmih proznih literarnih del, med njimi romana 5 do 12, ki je bil uvrščen v ožji izbor za nagrado Slovenskega knjižnega sejma za najboljši prvenec, in romana Zguba, ki se je uvrstil v ožji izbor za literarno nagrado kresnik. Njegove kratke zgodbe najdemo v raznih antologijah, napisal pa je tudi več scenarijev za lutkovne predstave za otroke in mladino.

V naših bralnih klubih smo brali tudi knjige Američanka, Agencija, Mustang, Hevimetal in najnovejšo Delci svetlobe.

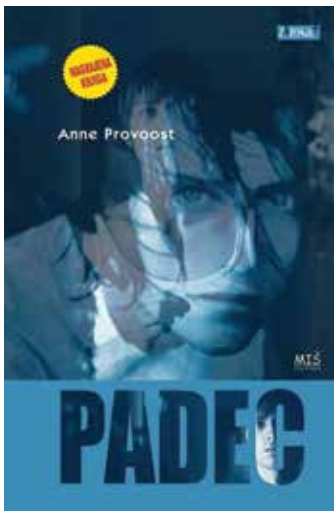
Z Lenartom Zajcem smo se pogovarjali na terasi pri lovski koči v Moravčah, kjer nam užitka ob druženju ni mogel pokvariti niti dež. Pogovor je vodil mentor moškega bralnega kluba Andrej Šalika, ki nas je vodil od pisateljevih otroških let, mladostniške razigranosti, prvih pisateljskih izkušenj, pa do spominov na njegovega očeta Daneta Zajca.

V prijetnem vzdušju smo se zadržali globoko v noč in srečanje sklenili z namero, da podoben zaključek sezone ponovimo naslednje leto.

Ko zadiši po knjigi

BESEDILA ZBIRA: MAG. KATARINA PETERC

Bralci bralnih skupin Krajevne knjižnice Daneta Zajca vam priporočajo v branje naslednje knjige:

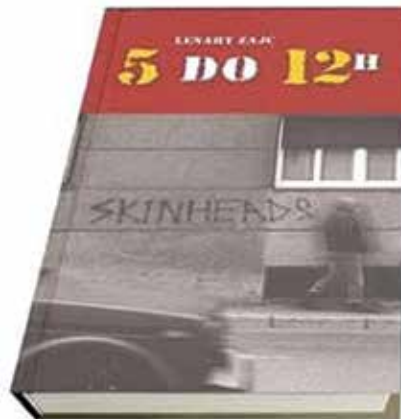

Anne Provoost
Padec

Članice bralnega krožka Bralne lučke smo se po razglasitvi epidemije COVID-19 prvič sestale v sredo, 27. maja 2020 na prostem, ob ribiški koči pri ribnikih v Zalogu pri Moravčah. V prijetnem vzdušju smo srečanje posvetile knjigi Padec švedske pisateljice Anne Provoost. Knjiga Padec se globoko zajeda v težave odrasčajočega posameznika, čigar odločitve so neposredno povezane s sodobno družbo, obremenjeno s ksenofobijo in rasno nestrpnostjo. Glavni junak Lucas počitnice preživlja v hiši pokojnega dedka, ki ga ljudje niso marali. Tam se srečuje z dvema fantoma, z Alexom in Benoitom, ki pa nista najbolj primerna družba, saj sta skrajneža, s polno glavo idej o izključevanju določenega dela prebivalstva. Lucas naveže stike s prijateljico iz otroštva, s katero se preteklost in družinske skrivnosti usodno in kruto razpletejo v sedanjosti. Članice smo se strinjale, da knjiga obravnava težke teme, ki te ne pustijo ravnodušnega in vzbujajo mnoga vprašanja. Pisateljica se je leta 1964 rodila v Belgiji in dokončala študij literature na univerzi v belgijskem

Leuvnu. Knjiga My Aunt is a Pilot Whale je njena prva knjiga, njen drugi roman Padec je nastal leta 1994 in prejel najpomembnejše nagrade nizozemskega govornega področja, leta 2001 pa je bil po njem posnet angleški film. Sledile so najpomembnejše nemške, avstrijske in (druge) mednarodne nagrade za največje dosežke na področju mladinske literature ter prevodi v tuje jezike. Pisateljica je bila leta 2003 izvoljena za članico Belgijske kraljeve akademije holandskega jezika in literature. (vir: <https://www.rtvsllo.si/knjznicazamlade/arhiv.php?op=read&id=211>).

Natalija Ravnikar,
Bralne lučke

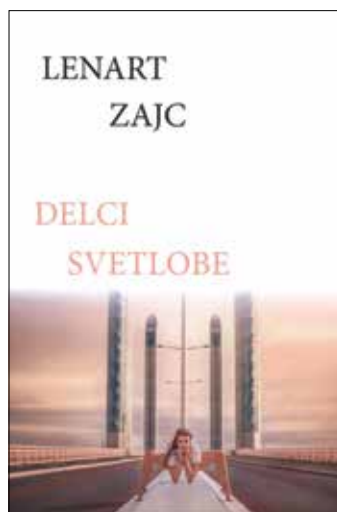
Lenart Zajc
Mustang / Američanka / 5 do 12^h / Agencija

Članice bralnega krožka Bralne lučke smo se 15. junija 2020 udeležile srečanja s pisateljem Lenartom Zajcem, ki ga je Knjižnica Moravče organizirala ob koncu sezone srečanj vseh bralnih skupin. Pogovor z avtorjem je vodil Andrej Šalika. Srečanju je sledilo druženje. Ob tej priložnosti tokrat nismo brale samo ene knjige, ampak je vsaka članica poljubno brala eno od njegovih knjig po svoji izbiri, in sicer: 5 do 12; Zguba; Zgodbe iz temè; Hevimetal; Mustang; Agencija; Delci svetlobe in Američanka.

Pisatelj je sin Daneta Zajca, ki se je rodil 1967. Prvi literarni prvenec, s katerim je začel svojo pisateljsko pot, se je zgodil leta 1998, ko je pri založbi Mladinska knjiga izdal knjigo 5 do 12h. Knjiga je tudi avtobiografska, govori pa o življenju pisatelja v osemdesetih letih. Avtor si je zanjo prislužil tudi uvrstitev v ožji izbor za nagrado Slovenskega knjižnega sejma v kategoriji Najboljši prvenec. Drugi roman Zguba, s katerim na nek način nadaljuje prvega, a tokrat z drugega zornega kota, je bil uvrščen v ožji izbor za literarno nagrado Kresnik. Izdal je zbirko kratkih zgodb z naslovom Zgodbe iz teme. Spopadel se je tudi s stripovskim ustvarjanjem, nastal je roman Hevimetal. S soavtorstvom pa se je srečal skupaj z Majo Martino Merljak s katero sta napisala roman Mustang.

(vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Lenart_Zajc)

Natalija Ravnikar,
Bralne lučke

Lenart Zajc Delci svetlobe

Ob zaključku letošnje sezone srečanj bralnega kluba Eleganca besed smo brale knjigo Lenarta Zajca z naslovom Delci svetlobe.

Zgodba nas popelje v bližnjo prihodnost. Uvodoma nas izzove k razmišljanju o možnosti kvantne teleportacije. »Čeprav je ime navdahnjeno s teleportacijo, uporabljeno v fantastiki, je kvantna teleportacija omejena bolj na prenos informacij kot same snovi. Kvantna teleportacija torej ni oblika transporta, pač pa oblika komunikacije.«

Skozi zgodbo spremljamo mlado Olesyo Sheptovsko, bolniško sestro, ki sprejme sanjsko službo kot negovalka bogatega genija Martina Markerja, ustanovitelja in lastnika tehnološkega podjetja DCS. Marker razvija računalniško igro imenovano Ilirya, v kateri bi vsak igralec deloval v svetu po svojih željah. Z igranjem računalniške igre bi DCS poleg finančne koristi pridobil tudi nadzor nad igralci, sčasoma celo nad celim svetom. A ko pride do umora, se začnejo stvari zapletati. Liki so kompleksni in premišljeni. Počasi se začnejo njihove skrivnostne zgodbe prepletati in z vsako stranjo se razkrije nekaj novega, kar nas nenehno drži v napetosti. Roman raziskuje razne etične in druge dileme, ki se pojavljajo v zvezi z novo tehnologijo in umetno inteligenco.

Roman je najnovejše delo Lenarta Zajca in z nestrpnostjo čakamo naslednjega.

mag. Katarina Peterc,
Eleganca besed

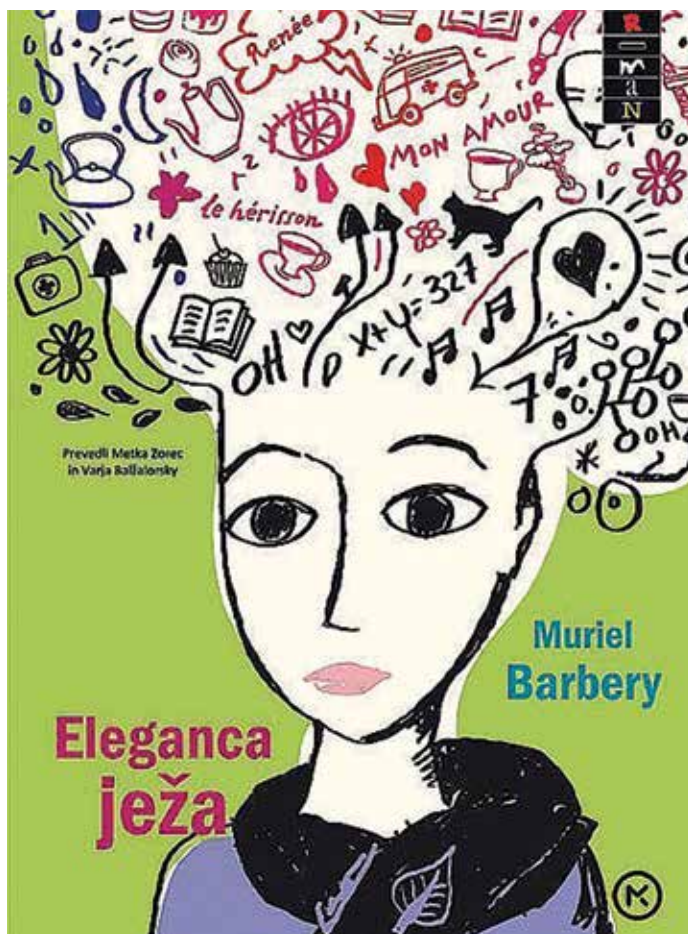

Samo Rugelj Resnica ima tvoje oči

Samo Rugelj (1966) je urednik, založnik in publicist, ki je v svojih dosedanjih knjigah večinoma posegal po izpovednih temah in žanru stvarne literature, mejo fikcije pa je začel prestopati v knjigi Na dolge proge (2016). Z berljivim romanesknim prvencem Resnica ima tvoje oči odstira različne probleme sodobnega človeka srednjih let, njegove ožje družine in družbe.

Miha Premrl je elektroinženir tik pred upokojitvijo. Po upokojitvi načrtuje branje zbirke knjig Sto romanov, ki se je spomni še iz svojih otroških let. Poročen je z Mijo, ljubeznivo na prvi pogled, ki jo je spoznal v Istanbulu. Imata odraslega sina, ki jima za praznike v varstvo pripelje svoja otroka. S svojo ženo se odpravlja na silvestrovanje v Istanbul. Miha vnukov ni najbolj vesel, ker je imel ob upokojitvi že druge načrte. Njegova upokojitev načne tudi dolgo zakopano vprašanje resničnega očetovstva, za katerega je ženi obljubil, da ga ne bo nikoli poskušal razrešiti. Silvestrovo pa udari s tragično silo v življenje Mihove družine ter jo postavi pred preizkušnje, ki si jih niso mogli nikoli niti zamisliti. Kakšni izzivi čakajo posameznika ali zakonca, pa ni odvisno samo od njega ali njiju. Soočanje s sindromom praznega gnezda, staranjem telesa, lovljenjem smisla zakona kljub spogledovanju z drugimi, problemi odraslih otrok, za katere te še zmeraj skrbi, in vlogo starih staršev nam prepričljivo odpira roman Resnica ima tvoje oči.

mag. Katarina Peterc,
Eleganca besed

Muriel Barbery Eleganca ježa

Ime mi je Renée. Stara sem štiriinpetdeset let. Že sedemindvajset let delam kot hišnica na ulici Grenelle številka 7. Sem vdova, majhna, grda, okrogla, na nogah imam kurja očesa. Nisem študirala, vedno sem bila revna, neopazna in nepomembna ..."

"Stara sem dvanajst let, stanujem na ulici Grenelle številka 7, v stanovanju bogatašev. Jaz sem se že odločila. Kmalu bom zapustila otroštvo in čeprav vem, da je življenje farsa, mislim, da ne bom mogla zdržati do konca. Zaradi teh razlogov sem sprejela odločitev: ob koncu tega šolskega leta, na moj trinajsti rojstni dan, 16. junija, bom naredila samomor." (Paloma)

Tako se predstavi glavni junakinji romana z naslovom Eleganca ježa. Spremljamo najprej ločeni poti izredno inteligentne dvanajstletnice, ki se nikakor ne znajde v plehkem svetu bogatašev in v katerem je več kot nezadovoljna. Po drugi strani pa prav tako izredno inteligentno hišnico v bloku bogatašev. Njihov svet spremlja le od daleč, saj se zaveda, da tja ne sodi. Po grenki izkušnji svoje sestre, ko jo je

bogat mladenič izkoristil in zapustil in je kmalu po porodu umrla, prav tako pa otrok, je Renée prepričana, da če bo stopila v svet bogatašev, bo umrla tudi sama.

Tako ji dnevi minevajo v pronicljivem opazovanju in razmišljanju, dokler se ne križata njena in Palomina pot. Ko pa se v hišo priseli še bogat Japonec Ozu in najde v Renée sorodno dušo, ona prestopi v "prepovedan" svet bogatih in gre proti svojemu pričakovanemu/nepričakovanemu koncu.

Poleg osnovne zgodbe pa ima roman bogato zakladnico misli, razmišljanj, filozofskih razpravljanj ...

Roman Eleganca ježa je kmalu po izidu (2006) kar 50 tednov zasedal vrhove lestvic najbolj prodanih knjig na Zahodu. Preveden pa je tudi v najmanj 20 jezikov.

Darka Hlaj,
Drevored besed

Knjižnica Moravče
Vegova cesta 7
1251 Moravče
T (01) 723 13 59
E info@dom.sik.si
www.knjiznica-domzale.si

POLETNI DELOVNI ČAS

ponedeljek zaprto
torek 14.00 - 19.00
sreda 9.00 - 14.00
četrtek 14.00 - 19.00
petek zaprto

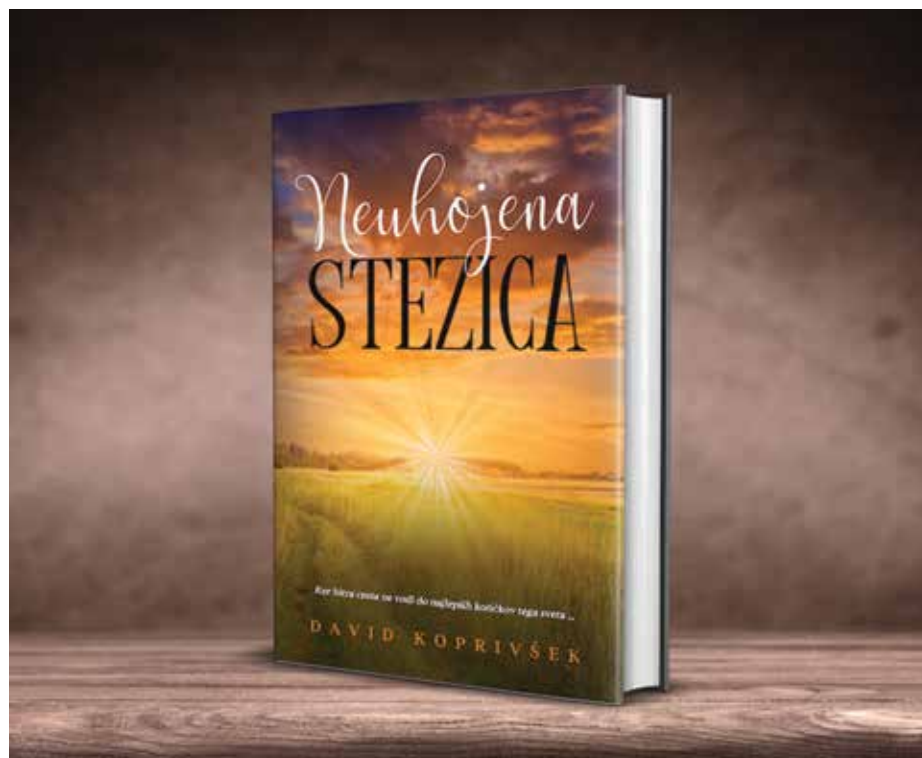
- Želvino poletno bralno popotovanje** otroci: 3-10 let
Berl, izpolni zgibanko in osvoji nagrado!
- Poletje s knjigo** otroci, mladostniki: 10-15 let
Berl, izpolni zgibanko in osvoji nagrado!
- Bralno-spodbujevalni projekti** otroci: 0-10 let
Čudežni kovček Pravljična lutkarija Zvedavček Braček
- Bralne poslastice** otroci, odrasli
Izposodite si vrečko presenečenja!
- Zaklad se skriva v knjigah** otroci, mladostniki: 3-15 let
V knjigah poiščite „zaklad“ in osvojite nagrado!
- Igraj se z mano!** otroci, starši/skrbniki
Igrajte v knjižnici za vsa družino!
- S knjigo v ... / knjigobežnice** otroci, odrasli
Branje knjig na prostem ...
- Kozolec - Naša etnološka dediščina** otroci, odrasli
Sodelujte v fotografskem natečaju!
- Lov na besede** odrasli
V knjigah poiščite razglednico in osvojite nagrado!
- Knjižničarji priporočamo** odrasli
Kakovostna literatura po izboru knjižničarjev.

POLETJE V KNJIŽNICI MORAVČE

Literarni prvenec Davida Koprivška Neuhojena stezica

BESEDILO: MAG. BLAŽ SLAPAR, FOTOGRAFIJA: ARHIV DAVIDA KOPRIVŠKA

Z Davidom se pozna, odkar veva zase. Skupno točko sva vedno imela v umetnosti. Če sem jaz vedno rad likovno ustvarjal, je on eden tistih, ki mu je z leti zelo ljuba postala pisana beseda.

Letos je David po desetletnem ustvarjanju spletnega dnevnika www.neuhojenastezica.si v samozaložbi izdal knjigo. Ko sem ga vprašal, kako je prišlo do odločitve in od kod zamisel, mi je odgovoril:

“Prvih 38 let je bilo pestrih in razgibanih, zato sem s svojimi občutki o življenju popisal na stotine listov papirja ter kar nekaj spletnega prostora. V svoji prvi knjigi sem te beležke temeljito prečistil, ločil zrno od plevla ter na eno mesto zapisal dosedanja ključna spoznanja, ki so lahko marsikomu v pomoč, saj globoko verjamem, da ima naše sporočilo svetu večji pomen, kot si sploh upamo predstavljati. Namen knjižne vsebine, skupaj z resničnimi zgodbami posameznikov, je razvedriti bralce, jih potolažiti, navdušiti, predramiti in/ali jim ponuditi tisti še zadnji manjkajoči »šluk« motivacije, preden stopijo ali nadaljujejo pot po svoji »neuhojeni stezici« ...”

Strinjam se z njim, ko pravi, da so izbire naših življenjskih poti lahko tudi nevsakdanje in stran od “hitre ceste” konvencionalnih prepričanj, a kljub temu (obče) dobre in za nas »taprave«. Odločitev je naša. Z branjem te knjige pa se bomo vsega še toliko boljše zavedali.

Za popestritev poletnega prebiranja knjigo priporočam v branje. Izvod lahko naročite preko e-naslova: david@neuhojena-stezica.si. Vanj pa neovirano še sami pripišite svoje premisleke.

Zapeto iz srca – domovini v pozdrav, ljudem v veselje

BESEDILO: BERNARDA MAL, FOTOGRAFIJA: BRIGITA BARLIČ

Letošnje leto ni le prestopno, temveč polno svojih muh. Ena od teh je tudi norenje COVID-19, ki povzroča veliko preglavic, neznank in tudi strahu. Lahko bi rekli, da je to leto kulturnega zastoja, saj so mnoge utečene in tradicionalne prireditve in dejavnosti bile odpovedane. Pomislila sem, da smo kot v času protireformacije, ko ni bilo zaradi malo drugačnega strahu natisnjenih knjig. Obdobje literarnega zastoja je trajalo 5 desetletij. Obdobje »korončka« pa upam, da se čim prej zaključi in nam omogoči običajno kulturno in siceršnje življenje.

V Pečah so se kulturnemu zastoju postavili po robu in 26. junija ob deveti uri zvečer pod mogočno steno v opuščnem kamnolomu na prostem izvedli zelo dobro obiskan tradicionalni koncert. Vsako leto ga namenjajo vstopu v poletje, spomnijo se kresne noči in zapojejo domovini v čast. Tudi letos je bilo tako.

Z izbranim programom domovinskih, narodnih in zabavnih pesmi je oktet, ljubljenec domačih obiskovalcev, navdušil tudi številne goste od drugod. Pesmi so letos še posebej ubrano zvene in iz ene v drugo bolj ogrevale zbrane pod zvezdnim nebom. V odmoru med prvim in drugim delom se je zgodila napoved, da v peških koncih tudi v prihodnje glasbeniki bodo. V »ekskluzivnih intervjujih« so marsikaj razkrili o sebi, nato pa zaneseno izvedli svoje

skladbe. Manci je nastop uspel, še prej pa je tonskemu mojstru povedala, da njen pianino ni ozvočen. Matevž, že preizkušen harmonikar, je nasmejaj obiskovalce s spominom na najbolj smešen dogodek z nastopov: odpadla mu je tipka in potem se je delal, kot da ni nič in nastop izpeljal do konca. Drugi mladenič Nejc pa je prvič raztegnil svoj meh pred občinstvom, če kaj ni šlo od prstov, si je pomagal s petjem ali pa preprosto klepetal z občinstvom, ki mu je odločno napovedal, da se vidijo znova na naslednjem koncertu. Posebnost večera je bil tudi dodatni glas Darka Brvarja, ki se je oktetu pridružil v 2. delu koncerta pri izvedbi zabavnih skladb. Ob koncu smo izvedeli, da po sedmih letih iz okteta odhaja David Primožič. Povedal je, da si je predstavljal, da preprosto greš, a ni tako enostavno. Za slovo pa je vsem zapel skladbo znamenite Siddharte in razkril svoje glasbeno srce. Obljubil je, da se bo oktetu občasno, če bo le utegnil, z veseljem pridružil. Njegovo mesto je zasedel Luka Barlič, ki mu vsi želimo, da bi se med pevci dobro počutil in nas s svojim petjem razveseljeval. Poseben čar v poletno noč sta z besedo zanesla Matjaž Barlič z zahvalami in Bernarda Mal z vodenjem koncerta.

Petkov večer ne more biti lepši. Če ga še niste doživeli na koncertu pod zvezdnim nebom, vabljeni v našo družbo prihodnje leto.

Ponovno v šoli

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: ARHIV OŠ JURIJA VEGE MORAVČE

Po večtedenskem pouku na daljavo so se prvi v šolo vrnili učenci prvega triletja, in sicer so se vrata šole zanje ponovno odprla 18. maja. Ko so se le-ti privadili na vse ukrepe in spremembe, s katerimi smo skrbeli za varnost in zdravje, je bilo na hodnikih kmalu mogoče opaziti tudi učence preostalih razredov – 25. maja učenci 9. razreda, 1. junija so se vrnili učenci 4. in 5. razredov, v sredo, 3. junija pa še učenci 6., 7. in 8. razredov.

Prvi teden je bil namenjen predvsem uvajanju učencev v nadaljnje šolsko delo, to pomeni, da smo se z učenci pogovorili o novem šolskem vsakdanu, preverili, kako so ta čas delali za šolo, kaj postorili, kaj je ostalo, se z njimi pogovarjali o skrbeh, izkušnjah iz tega časa, z njimi smo se pogovorili o novih pravilih, priporočilih:

- **kako se izmenjujejo gradiva z učiteljem (s časovno distanco);**
- **kako se izogibamo gneči, združevanju;**
- **kako vzdržujemo razdaljo na hodnikih in v učilnicah;**
- **kako postopamo pred, med in po šolskih obrokih.**

Potrebnih je bilo tudi veliko drugih prilagoditev, ki smo jih dosledno izvajali do konca šolskega leta:

- **pogosto smo zračili prostore, učilnice in druge prostore;**
- **večkrat smo si umili roke;**
- **večkrat smo razkužili površine;**
- **oddelki so bili ves čas v svoji matični učilnici, učitelji pa so se menjevali;**
- **v učilnicah je bil določen sedežni red;**
- **urnik je bil prilagojen tudi pogostejšim sprehodom v okolico in pogostejšemu izvajanju pouka na prostem;**
- **v šoli smo opravili vse šolske naloge, domov dela učenci niso odnašali;**
- **prav tako učenci od doma niso prinašali igrač in drugih pripomočkov;**
- **mize v učilnicah so bile dodatno razmaknjene;**
- **čevlje so puščali pred matično učilnico, saj so bile garderobe zaprte;**
- **z več obvestili (ozvočnice, obešena sporočila na šoli, objava na**

ekranu) **smo učence dodatno obveščali o varnostnih ukrepih.**

Šolsko prehranjevanje smo prilagodili tako:

- **jedilniki so bili prilagojeni glede na priporočila;**
- **učenci so zajtrk jedli v šolski jedilnici - z manjšim številom miz in stolov smo zagotovili ustrezno razdaljo med učenci; določen je bil sedežni red;**
- **učenci so šolsko malico in šolsko kosilo jedli v učilnicah na svojem mestu - uvedli smo protokol razdeljevanja in uživanja obrokov;**
- **higienski standardi za kuhinjo so bili strožji, zaposleni pa ustrezno poučeni.**

Šolsko delo in vsakdan smo prilagajali še na številnih drugih področjih, a s skupnimi močmi smo dočakali zaključek pestrega šolskega leta in se odpravili na brezskrbne počitnice.

3. mesto za likovno delo Eve Pirnat

Eva Pirnat je dosegla 3. mesto na državni ravni na likovnem natečaju Evropa v šoli, na temo Na Marsu živeti ne znamo, zato Zemlje ne damo, ki je potekal v okviru Mestne Zveze prijateljev mladine Ljubljana. Mentorica mladi likovni umetnici je bila Inge Ivartnik.

Prvo mesto v preizkusu »Varno na kolesu«

Tudi letos je več kot deset tisoč otrok iz preko 120 slovenskih šol sodelovalo pri zanimivih in poučnih nalogah programa Varno na kolesu. Učenci so spoznavali pomen varnosti v prometu in se z domiselnimi izdelki potegovali za privlačne nagrade.

OŠ Jurija Vege Moravče se je izkazala na vseh ravneh: med šolami, ki so uspešno zaključile in oddale obe nalogi v razpisu A in tistimi, ki so sodelovale v razpisu B, je osvojila tretje mesto. **Med šolami, ki so opravljale naloge v obeh razpisih, pa se je uvrstila na prvo mesto.** Razveselili smo se denarne nagrade in številnih praktičnih nagrad.

Hvala vsem, ki ste sodelovali v naših akcijah!

Ekipa Varno na kolesu.

Počitniško varstvo

Osnovna šola Jurija Vege Moravče bo letos organizirala počitniško varstvo za otroke od 1. do 3. razreda.

Informacije si lahko preberete na spletni strani šole, kjer najdete tudi prijavnico.

Obisk čebelarskega doma

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: IRENA MALOVRH

*»Čebelica leti z neba,
leti, leti vse niže,
vse niže in vse bliže.
Čebelica leti z neba ...«*

(O. Župančič)

V petek, 19. junija, smo se z otroki druge starostne skupine odzvali prijaznemu povabilu Čebelarskega društva Moravče in njegove predsednice Irene Urbanije ter se odpravili do čebelarskega doma v Zalogu.

Tam so nas pričakali nadobudni člani čebelarskega društva, ki so nam predstavili življenjski krog čebel in njihov način življenja. V muzeju so nam pokazali stara orodja in opremo čebelarjev ter pokazali številne slike različnih čebeljih panjev v občini. Še posebej smo občudovali panjske končnice, ki so značilna slovenska kulturna dediščina.

Z veseljem smo okusili cvetlični med, namazan na kruh in se odžejali s prijetno hladnim sokom. Med pogovorom smo ugotovili, da

otroci poznajo različne vrste medu, da vedo, da je čebelja zadelavina naravno zdravilo, ki ga nanese na rane, ki se gnojijo, kako je organizirano življenje v panju, da je v vsakem panju le ena matica, kaj je trot in kako poteka delo čebel delavk. Občudovali smo pravilno šestkotno oblikovane celice satja, opazovali, katere so že zapolnjene z medom ter se čudili njihovi sposobnosti, da vedno najdejo pot v domači panj.

Življenje Slovencev je bilo od nekdaj močno povezano z življenjem čebel, saj nam dajejo med in druge čebelje pridelke, ne smemo pa pozabiti na njihovo pomembno

vlogo pri opraševanju rastlin. Zato je odgovorno in sonaravno kmetovanje še kako pomembno, saj je pogled na poginule čebele pred panjem res žalosten.

Članom Čebelarskega društva Moravče se zahvaljujem za prijetno in zanimivo doživetje. Morda bo ta dogodek botroval, da se bo v prihodnosti vašemu društvu pridružilo še več nov član.

Ob slovesnem zaključku osnovne šole in podelitvi spričeval

BESEDILO: VODSTVO, RAZREDNIKI 9. RAZREDOV IN VSI ZAPOSLENI ZAVODA, FOTOGRAFIJA: SIMON BURJA

Vsem učencem želimo, da ne pozabijo na stkana prijateljstva in da se znajo tudi varno in dostojno poveseliti ob mejnikih v zasebnem okolju. Vsem staršem želimo ob tem veliko potrpežljivosti in starševske modrosti.

Zopet se je osnovnošolska pot zaključila za eno generacijo 56 otrok. Doživela je veliko klasičnih stvari, pa tudi nekaj zelo netipičnih, kot je bil na primer pouk na daljavo.

Nismo želeli zaključiti samo s podelitvijo spričeval, zato smo skupaj z učenci 12. junija pripravili slovesen zaključek. Zadišalo je po pravi valeti, samo nekaj več pozornosti smo namenili varnostnim ukrepom, manj ljudi smo spustili v telovadnico, odpadel je tradicionalni ples. Zato pa so nam učenci postregli s posnetki, v katerih so se predstavili, z razredno sliko, ki jih predstavlja, povedali smo si spodbudne besede in se zahvalili drug drugemu. Generacijo je poleg ravnatelja nagovoril tudi župan občine Moravče, dr. Milan Balažič in odločno povedal, da Moravče še veliko pričakujejo od njih.

Slovesna pogostitev na visoki ravni

Po klasičnem delu smo se lahko pogostili in uživali ob mojstrovinah barmana Bogdana Deželaka, se posladkali s torticami in potešili lakoto s kanapeji priznanih profesionalnih ponudnikov, ki so svoje delo opravili vrhunsko. To je bila za učence nova učna izkušnja druženja ob slovesnih dogodkih. Letos smo zaključili drugače kot druga leta, pa vendar pestro in lepo, tudi obleke in pričeske mnogih so bile zelo slovesne. Za dodatno popestritev je poskrbel Simon Burja, ki je slovesno mladost nešteto krat prijazno ovekovečil v fotografiji, za kar smo mu zares hvaležni.

Podelitev spričeval in slovo, ki nikoli ni končno

Vponedeljek, 15. junija, smo učencem podelili še spričevala za uspešno opravljene osnovnošolske

obveznosti in jim zaželeli, da ne pozabijo na Osnovno šolo Jurija Vege. Mnogi nas obiščejo tudi po koncu šolanja, ker opravijo pri nas prakso, kasneje pa tudi vpišejo svoje otroke v moravški vrtec in šolo ali pa ker samo radi kot krajanji sodelujejo z nami. Včasih nas obiščejo tudi zato, da obudijo kakšen spomin. Mislimo, da smo vsi lahko ponosni, da je vsem uspelo. Uspešen nov začetek jim je v imenu Občine zaželel podžupan Občine Moravče, Marko Kladnik.

Vsem učencem želimo, da ne pozabijo na stkana prijateljstva in da se znajo tudi varno in dostojno poveseliti ob mejnikih v zasebnem okolju. Vsem staršem želimo ob tem veliko potrpežljivosti in starševske modrosti. Vsekakor z veseljem in pogumom zremo v prihodnost. Učenci in starši zato, ker je vsak konec nov začetek in ni razloga, da bi se bali novih izzivov. Učitelji in drugi zaposleni pa zato, ker na naša vrata že trkajo novi otroci, ki se nam bodo priključili v vrtcu in šoli.

Lepo vas pozdravljamo in vam želimo srečno in uspešno tudi pri nadaljnjem šolanju.

Petra Nakrst je zaključila zadnji razred osnovne šole s samimi odličnimi ocenami, za kar je prejela priznanje. Vročila sta ji ga ravnatelj šole Matej Žist in župan občine Moravče dr. Milan Balažič.

Poslovilno pismo

Končane skupne so poti ... V spominu so ostale, čas jih več ne rani. Generacija 2005 se po devetih letih izobraževanja poslavlja. Devet let - sliši se dolgo? A zdaj je končano.

Prvi šolski dan - september 2011: prvič smo prišli v to ustanovo, v spremstvu staršev, nekateri polni pričakovanj, drugi kar malce prestrašeni. Učitelji in učenci, nihče od nas ni vedel, kaj nas še čaka v teh devetih letih. Preživeli smo številne poškodbe, marsikomu smo »parali živce« ...

Če so se nam ure zdele dolgočasne, smo jih poskušali na vse možne načine izboljšati (nekateri se s tem dejstvom ne bi strinjali). Ure, ki smo jih preživeli v tišini, so bile le maloštevilne. Mednje štejemo ure geografije. V zgornjem nadstropju, v učilnicah matematike, se je lahko slišalo naprezanje možganov »devetarjev«, ki so poskušali razumeti enačbe, funkcije ... Enotno se lahko strinjamo, da matematika, fizika in angleščina niso bili naši najljubši predmeti. Ampak na naš način - zmogli smo jih.

Na začudenje vseh smo se v šoli v naravi preobrazili. Vsi so se spraševali, kaj se je zgodilo z nami. Očitno smo samo potrebovali svež zrak in malce sprostive. Uživali smo v ustvarjanju, gibanju ... Zato si bomo zapomnili stavek naših razrednikov: »Zamenjali so nam otroke.« Nad stavkom smo bili navdušeni, saj smo vedeli, da se v nas skrivajo zares izjemne stvari. Ne vemo, kaj mislijo o nas drugi. Zase pa vemo, da smo na poti, da postanemo izjemni in lahko boste ponosni na nas.

Hvala razrednikom, ravnatelju in vsem zaposlenim na tej šoli za vašo potrpežljivost in vodenje v času šolanja. Naj vas vaši sivi in izpadli lasje spominjajo na nas in naše vragolije. Ohranite nas v lepem spominu, tudi mi vas bomo.

Srečno!

Besedilo:
Petra Nakrst v imenu devet ošolcev

Ko počitnice niso več, kot so bile

BESEDILO: BERNARDA MAL

Občutek, da so končno prišle tako težko pričakovane počitnice, letos ni enak kot prej. Običajno počitnikovanje v obmorskih turističnih krajih je postalo svojevrstno tveganje. Enako drugod po termah, gorah, turističnih krajih ... Kako se odločiti, da bo vseeno nekaj znanega, kar zaznamuje počitnice? Da bomo na koncu počitnic tudi zdravi, je modro nameniti veliko časa razmislekom o tem, kaj počitnice še lahko so. Vsekakor se ni vredno prepustiti malodušju, ki nas bo septembra še kako bremenilo.

Kaj je torej tisto, kar bi zapolnilo počitniški dan, da bom na koncu počitnic pripravljen na nove šolske izzive, zdrav in navdušen?

Preprostega odgovora ni. Vsakdo izbira po svoje. Pomembno je, da izbira in se odloča. »Sam jokcat ne!« Samo to ne!!

Možne izbire

- Branje knjig po lastnem izboru – več branja, več znanja
- Pogovori o prebranem – več mnenj, več možnosti razmišljanja
- Druženje v varni razdalji – več druženja, več povezovalne komunikacije
- Raziskovanje računalnika kot orodja – več vem o programih, več in hitreje izdelam
- Igranje računalniških igric, deskanje po internetu, družabna omrežja – več časovnih omejitev, več razpoložljivega časa
- Peka kruha, peciva – več pečenih hlebčkov, več rutine
- Kuhanje – več jedi, več samostojnosti
- Pospravljanje – več reda v hiši, več reda v glavi, več časa za druge stvari
- Prepiranje – več prepirov, več možnosti znanja reševanja konfliktov
- Kolesarjenje – več kilometrov, več zdravja in kondicije
- Šport na vaškem igrišču – več športa, več upoštevanja varnih oblik druženja
- Hoja v naravo, Moravska planinska pešpot, Evropska pešpot ... - več hoje, več možnosti reševanja dejanskih izzivov in krepitev vztrajnosti
- Odkrivanje talentov – več odkritega, več razvitega
- Rokodelske spretnosti – več spretnosti, več navdušenja in energije
- Prostovoljstvo – več prostovoljstva, več notranjega zadovoljstva
- Urejanje vrta, okolice – več urejenega, večje veselje
- Pomoč v gospodinjstvu – več opravljenega, več časa za starše, ki ga lahko podarijo otrokom
- Pomoč v delavnici – več znam, več prihranim
- Finančna pismenost – več vem o financah, večji nadzor imam
- Podjetništvo – več razmišljam, boljše podjetniške ideje imam

Če si prebral do tu in nisi našel niti ene stvari, ki bi jo izvedel, ta neskončni seznam nadaljuj po enakem sistemu. Tudi to je zanimivo početje, ki te utegne pripeljati, do tvojega zanimanja. Ko izbereš, gre vse po enakem sistemu.

- Kaj potrebujem?
- Katere informacije moram poiskati?
- Kako to naredim?
- Naredim.
- Preizkusim.
- Ponovim.

In kaj če ničesar ne izbereš?

Potem razmisli o modrosti naših prednikov: Kjer je VOLJA, je POT; kjer NI volje, so IZGOVORI. Z nekaj napora postaneš dejaven in koristen. Z nenehnimi izgovori pa ostajaš nebolglieni jamrovček.

Pa navdušujoče počitnice ti želim, drugačne, a vendar samo tvoje.

Lilije, ki žarijo celo leto

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: SABINA BARLIČ

“Kup kamenja preneha biti samo kup kamenja v trenutku, ko ga pogleda nekdo, ki nosi v duhu podobo katedrale!” (Antoine de Saint-Exupery).

Če se je v nekem trenutku zdelo, da se vse podira, da bo epidemija novega korona virusa le uničevalna, lahko ta trenutek vidimo, da je ponastavila marsikateri pogled, da bo zgradila marsikateri most in celo utrdila zaupanje, občutek pripadnosti ter utrla pot novim oblikam sodelovanja. Moravške Lilije smo se vrnile zagnane na treninge, kar je bilo posebej čutiti na svečani proslavi ob Dnevu državnosti na

trgu v Moravčah 24. junija – tako v srcih deklet kot tudi slehernega spremljevalca dogodka. Rahlo grozeče nebo je še bolj poudarilo kontrastno belino in modrino uniform moravških Lilij. Kljub nenaklonjenemu vremenu sta se ponos in hvaležnost za svojo domovino ob njenem rojstnem dnevu dvigala prav do neba.

V znak hvaležnosti za obdarovano in lepo prehojeno pot ter hkrati s prošnjo za dobro delovanje društva za celotno skupnost še naprej, smo se v soboto 4. julija, sicer v koronsko in dopustniško zelo okrnjeni zasedbi, udeležili svete maše v Moravčah prav s tem namenom. Nastop po maši je sicer zaradi ukrepov za zagotavljanje varnosti ob pojavu novih okužb v občini odpadel, kar pa ni preprečilo gorečih želja in prošenj. Prave lilije v teh dneh na sončnih legah počasi odcvetajo, kar pa ne velja za socvetje mažoret moravških Lilij, ki se bo julija sicer prepustilo dopustniški lenobnosti, vendar avgusta že načrtujemo vrnitev.

Vabimo, da spremljate naša prihodnja dogajanja na FB profilu Moravške Lilije. Vse dobro želimo prav vsem, ker bomo le skupaj oblikovali lepši jutri!

Popravek iz številke 4 Novic iz Moravške doline

V članku, objavljenem na straneh 27 do 29 z naslovom *Podaljšano bivanje na daljavo* je prišlo do napake med urejanjem prispevkov. Pretežni del besedila, ki ga je napisala gospa Marjanca Pirc je bil pomotoma prenesen v besedilo gospe Maje Koren.

Uredništvo se iskreno opravičuje obema avtoricama kakor tudi bralcem. Spodaj je celotno besedilo gospe Pirc.

»V tem nenavadnem času, kjer smo se kar naenkrat znašli vsi, od učencev, učiteljev in staršev, se poskušamo učitelji PB kar najbolje prilagoditi pouku na daljavo. Tudi jaz izvajam individualno pomoč več učencem preko Teamsov. Skupaj rešujemo šolsko in domače delo. Mislim, da imajo učenci največ težav z motivacijo. Ko pa začnemo z videokonferenco in se vidimo ter slišimo, delo poteka brez večjih težav. Poleg posameznih učnih ur z učenci, sodelujem še z razredničarko, kjer izvajam podaljšano bivanje in z razredničarko, kjer izvajam individualno pomoč z dvema učenkama. Sodelujem na RU ter oddelčnih učiteljskih zborih. Poleg tega pripravljam gradiva, ki jih vsi učitelji PB zbiramo v skupni mapi OPB in JV. Tukaj si lahko starši in učenci ogledajo ustvarjalne ideje za preživljanje prostega časa. Tako delo mi vzame veliko časa. Veselim se že vrnitve nazaj v šolske klopi in srečanja z učenci, starši in sodelavci v "živo".«

Marjanca Pirc

Odprtje ceste v Sp. Tuštanju

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: BOJANA DORIČ

Člani Društva krajanov Tuštanja so bili tudi v času pandemije novega korona virusa aktivni.

Za vsakega krajana in člana društva so priskrbeli zaščitne maske, za potrebe župnije Vrhpolje pa so kupili razkužila. Na Cegunci so imeli v manjšem številu delovno akcijo, kjer so utrjevali in urejali prostor, ki bo v bodoče namenjen predstavitvi starodobnikov v času prvomajskih srečanj. Za čistočo kraja so poskrbeli pridni posamezniki. Oglasne kozolčke so polepšali s cvetličnimi koriti, za katera nato do jeseni skrbijo najbližji domačini.

Krajani želijo, da je njihov kraj urejen, zato namenijo sredstva iz samoprispevka ali izkupička iz prvomajskih srečanj za gradnjo in obnovo kraja.

V njihovem kraju je 15 prometnih odceпов. V petek, 19. junija 2020, so ob 16. uri za promet odprli odcep obnovljene ceste proti domačiji Kaplja. To je bila ena izmed zadnjih cest v kraju, ki še ni bila asfaltirana. Okoli 240 m ceste je utrdilo in asfaltiralo podjetje Avbelj d.o.o.

Odprtja se je udeležilo veliko število krajanov in gostov. Med gosti so bili župan dr. Milan Balažič, podžupan Marko Kladnik in nekateri občinski svetniki. Kratka govora pred odprtjem ceste sta imela predsednik društva Franci Cerar in dr. Milan Balažič, ki je cesto tudi uradno odprl za promet.

Čeprav je bilo vreme oblačno in deževno, smo se med odprtjem ceste počutili slavnostno, predvsem pa zadovoljni, da so občani z novo posodobitvijo ceste uresničili zastavljen cilj.

Krajani tudi v prihodnje ne bodo mirovali. Pred njimi je že nov projekt, saj bodo začeli z gradnjo mostu proti Podkraju.

Razstava mlinov na Moravškem v Krajevni knjižnici Daneta Zajca v Moravčah

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: BOJANA DORIČ

Turistično društvo Moravče je lani v času, ko so potekali Dnevi evropske kulturne dediščine in Teden kulturne dediščine Slovenije, pripravilo razstavo Mlini na Moravškem.

Razstavo so si ogledali številni občani in drugi ljubitelji kulturne dediščine. Razveseljivo je, da so

si razstavo ogledali tudi številni šolski in predšolski otroci. Njim je bil še posebno všeč praktični prikaz postopkov 'od zrna do moke' s pomočjo makete mlevnih naprav. Ker je bila razstava zanimiva in odmevna, so se v Turističnem društvu Moravče odločili, da v Krajevni knjižnici Daneta Zajca v Moravčah znova postavijo manjšo razstavo o mlinih in življenju v njih. Razstava je bila na ogled v mesecu maju in delno tudi v mesecu juniju. Z mlinskim »KLIP-KLOP, KLIP-KLOP« so nekoč mlinarji s svojimi mlini in mlevnimi napravami pomagali preživeti številnim družinam, danes pa so le lep spomin na našo kulturno dediščino, ki mora ostati za naše zanamce.

Če se na sprehodu ob Drtijiščici za trenutek ustavite ob Mlinčku prijateljstva, se vam bo ob poslušanju šumenja vode in znane ritmične melodije udarjanja stop, misel povrnila v stare čase, ko so v Moravški dolini delovali številni mlini.

Rokodelske razstave

BESEDILO: BRANKA BIZJAN, FOTOGRAFIJE: BRANKA BIZJAN, SEAD ČURAK in BRIGITA ROZINA

Zaradi dveh odpadlih velikonočnih razstav v Moravčah in na svetem Miklavžu, so Rokodelci Moravške doline, v nedeljo 21. junija 2020, pripravili »Korona razstavo« izdelkov, ki so jih naredili v času epidemije COVID-19.

Razstava je bila na prostem ob planinskem domu, v goste so povabili tudi članice KUD Fran Maselj Podlimbarski, ki so pletle slamnate kite in razstavile

V času omejitve gibanja so rokodelci pridno ustvarjali – uporabne in okrasne predmete.

Med odličnimi poskusi rokodelske upodobitve korona virusa je izstopala korona čipka, ki je krasila žensko torbico iz blaga.

svoje izdelke. Korona razstava izdelkov je bila zelo zanimiva, saj so rokodelci na ogled postavili zelo različne izdelke, ki so jih izdelovali doma. Velike volnene

odeje, copate, cvetje iz različnih materialov, igrače, poletni klobuki, torbe, motiv korona virusa, klekljan na več načinov, nakit, kleklji, leseni metuljčki, strojčki za navijanje klekljev, volne, stojalo za klekljanje in vezenje, grabljice za nabiranje borovnic ...

Na razstavo je prišlo veliko prijateljev rokodelcev, novinar Janez Platišče je dogajanje posnel in ga delil po različnih elektronskih medijih, kjer je bil odziv zelo velik, sledile pa so številne pohvale.

Ves junij je bila na ogled razstava kvačkanih izdelkov v **Turistično informacijskem centru v Litiji**, kjer je svoje izdelke razstavila članica Brigita Rozina. Branka Bizjan je imela razstavljene volnene izdelke od januarja do konca maja 2020 v **Razvojnem centru Srca Slovenije v Litiji**.

Naša članica Brigita Rozina je s svojim izdelki navdušila Litijčane.

Igrače iz cunjic Nataše Pirc so lahko lepo darilo.

Razstava pred planinskim domom na Žerenku je pritegnila veliko pozornosti.

Rokodelska ekskurzija po domačih krajih

BESEDILO: BRANKA BIZJAN, FOTOGRAFIJE: BRANKA BIZJAN, SEAD ČURAK in TATJANA ČOP

Rokodelci smo »osvojili« tudi najvišji vrh moravške občine Pivkelj turn. Med hojo, kjer smo se večkrat vzpenjali kot spuščali (vsaj tako se nam je zdelo), pa smo skupaj opravili skoraj tisoč metrov višinske razlike. Po poteh, ki jih je sam že nešteto krat prehodil, nas je peljal Sead Čurak, ki se je izkazal za odličnega vodnika, ki dobro pozna geografijo in zgodovino Moravške doline.

planinski poti smo prišli do Pivkelj turna, ki je z 880 metri nadmorske višine najvišji vrh moravškega hribovja in prav tu naj bi v prihodnosti postavili razgledni stolp, z njegovega vrha pa bi bil najlepši pogled po širni Sloveniji.

Po poti mimo kamnoloma Ušenišče-Dešen smo uživali v lepih razgledih proti jugu in zahodu in se skozi Štance Laze in mimo Osoleta vrnili v planinski dom, kjer jih je čakalo pozno kosilo.

Navdušeni nad lepotami in zanimivostmi domačih krajev smo se odločili, da organiziramo še kakšno podobno ekskurzijo, ki bo ponovno združila hojo, rokodelske veščine in za rokodelce značilno dobro voljo.

Rokodelci smo letošnjo strokovno ekskurzijo zaradi omejitve števila potnikov v avtobusih v času epidemije organizirali drugače.

V soboto, 30. maja, zjutraj smo se zbrali pri planinskem domu na Žerenku, kjer smo dan začeli z delavnico polstenja rož. Po dobrih dveh urah so bile volnene rože že postavljene na ogled. Sledila je okusna malica, ki jo je pripravil oskrbnik Jaka in je bila podlaga za pohod, na katerega smo se rokodelci kmalu odpravili. Pohodnike je vodil Sead Čurak in ob poti razlagal zanimivosti – zgodovinske, geografske, naravne ...

Šli smo mimo ranča Pr'Osolet, kjer se ukvarjajo s konjeniško dejavnostjo in Osoletove jame, ki je enajsta najgloblja kraška jama v Sloveniji, v njej pa se skrivajo čudoviti kapniki in redke živalske vrste. Po rahlem vzponu smo prispeli v Štance Laze, od koder je bil lep razgled na dolino Save, proti jugu do Snežnika in jugozahodno do Nanosa. Po prehodu planote se je pot spustila proti cerkvi svetega Florjana v Gori pri Pečah. Ob poti smo občudovali cvetoče travnike in vonjali dišeče lipe. Na tem delu poti so uživali v razgledih na Kamniško-Savinjske Alpe, na Limbarsko goro, Mošenik, Zg. Koseze in Peče. Pot je po gozdu vodila mimo Pustolovskega parka GEOSS in od tu je bilo le še nekaj

Rokodelska ekskurzija po domačih krajih se je začela z delavnico izdelovanja polsternih rož.

sto metrov do Škundrove domačije v Spodnji Slivni. Tam so nam domači predstavili kmetijo, kjer imajo pri- glašene dopolnilne dejavnosti pre- delave. Poskusili smo njihove dobrote, kar nekaj rokodelk pa se je odločilo za delavnico keramike, ki jo je vodila Barbara Vrtačnik. Po delavnici smo se odpravili do Geometričnega središča Slovenije, kjer je Branka Bizjan razložila pomen središča in prireditve, ki se vsako leto vrstijo tukaj.

Po ogledu smo se odpravili po planin- ski poti do cerkve svete Neže v Zgornji Slivni in uživali v razgledih proti Kumu, Menini in Štajerski. Po nezahtevni

V Slivni smo pod vodstvom keramičarke Barbare Vrtačnik oblikovali glino v različne uporabne in okrasne predmete.

»Kje je matica? Tamle je!«...

BESEDILO: BARBARA AVSEC, FOTO.: URŠA ZAJC, IRENA URBANIJA

... SO med ogledovanjem steklenega panja navdušeno vzklikali otroci iz vrtca Vojke Napokoj in učenci prvega triletja OŠ Jurija Vege, ki so nas v petek, 19. junija, obiskali na tradicionalnem Dnevu odprtih vrat Čebelarkega društva Moravče.

Letos nam je epidemija COVID-19 preprečila, da bi prireditev izpeljali 24. aprila, kot smo prvotno načrtovali, zato smo odprli vrata svojega doma tik pred koncem šolskega leta, da bi najmlajšim vseeno omogočili vpogled v skrivnostni svet čebel.

Mlade radovedneže so pred Čebelarskim domom v Zalogu sprejeli člani našega društva Anton Ravnikar, Franc Hameršak, Franc Zajc, Jožef Prelovšek, Ivanka Klopčič in predsednica društva Irena Urbanija, ki so odgovarjali na vprašanja otrok ter njihovih vzgojiteljic in učiteljic. Razkazali so jim medoviti vrt in čebelnjak. Čisto od blizu preko stekla so radovednežem pokazali, kako izgleda satje s čebelami in matico, ki so sicer skriti v notranjosti panjev. Ob ogledu slik in pripovedovanju čebelarjev so otroci izvedeli marsikaj novega in zanimivega o čebelah.

V zgornjem nadstropju našega doma pa so si lahko ogledali še stalno razstavo fotografij, priznanj, člankov, knjig, otroških risbic, čebeljih pridelkov, starih kranjčev in orodja ter pripomočkov za delo s čebelami.

Ob koncu obiska smo vsem obiskovalcem ponudili še kruh in med, ki so ga pridelale pridne čebelice naših članov, bonbone in sok.

Mlečni sladoled z medom

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: MARICA DRMAŽ

Med, ki ga imenujemo tudi tekoče zlato in ga cenimo kot posebno darilo narave, lahko uporabimo tudi v kulinariki. Z medom pogosto namažemo kos kruha, uporabljamo ga tudi kot naravno sladilo. Primeren je za pripravo drugih jedi, saj ga lahko dodamo mesnim jedem, ribam, omakam, marinadam, zelenjavi, sadju seveda pa tudi slaščičarsko – pekovskemu pecivu. Za vas smo pripravili recept za sladoled z medom. Osvežitev vedno prija, še zlasti v poletnih mesecih.

Sestavine

5 dl mleka,
2 dl sladke smetane,
80 g sladkorja,
4 rumenjaki,
80 g (kostanjevega) medu.

Priprava

V posodi z električnim ročnim mešalnikom stepemo rumenjake in sladkor, da nastane svetla penasta krema. V kozico vlijemo mleko in sladko smetano ter ju na zmernem ognju segrevamo do vrelišča. Kozico odstavimo z ognja in mlečno zmes postopoma, med mešanjem, prilivamo k stepenim rumenjacom. Krema prelijemo v kozico, postavimo na ogenj in počasi segrevamo, da se zgosti. Pazimo, da ne zavre. Ko se krema zgosti, kozico odstavimo in počakamo, da se popolnoma ohladi, nato na rahlo umešamo kostanjev med. Po okusu lahko uporabite katerikoli drug med slovenskih čebelarjev. Pripravljeno kremo damo v strojček za izdelavo sladoleda, po 45 minutah je sladoled pripravljen. Krema lahko zamrznemo tudi v pokriti posodi, primerni za zamrzovanje. Zamrzujemo najmanj štiri ure. Z žlico za sladoled oblikujemo kepice in postrežemo.

(Marica Drmaž je učiteljica praktičnega pouka na Grm Novo mesto – Centru biotehnike in turizma)

Dan mladosti v DU Moravče

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: VOJKA REBOLJ

V veliko manjši skupini in v varni razdalji zaradi določil v času epidemije novega korona virusa, so se tudi letos člani Društva upokojencev Moravče zbrali pri lovski koči na srečanju ob nekdanjem prazniku dneva mladosti. Tudi muzikanta niso imeli in posledično ne plesa, ki običajno upokojence kar dobro razmiga. Tokrat so ob pasulju poklepetali veseli, da so lahko malo skupaj, čeprav sedeč narazen. Tisti, ki zmorejo pešpot od lovske kočice preko Soteske do Mohorja in po drugi strani preko Podstrani nazaj, so ob lepem sončnem vremenu opravili pohod. Nekateri bi hodili še več, drugi so bili kar malo utrujeni. Ampak dan mladosti je bil praznik, kot se šika.

V spomin padlim partizanom v gozdu nad Češnjicami

BESEDILO: VOJKA REBOLJ

Zgodilo se je 21. 4. 1945. leta, tik pred koncem druge svetovne vojne – štirje partizani so bili ubiti v gozdu nad Češnjicami.

Vsakoletna spominska svečanost ob obletnici letos ni bila možna zaradi korona virusa. Zato je letošnje obeležje spomina na padle borce Združenje borcev za vrednote NOB Moravče pripravilo v juniju v zmanjšanem obsegu in tudi z manj udeleženci. K spomeniku padlim so predsednik ZB za vrednote NOB Moravče Martin Rebolj, podpredsednik Darko Grošelj in občinska svetnica Brigita Barlič položili venec. Martin Rebolj je v govoru obudil spomin na grozovit dogodek pred 75 leti in partizanski boj za osvoboditev v drugi svetovni vojni. Dotaknil se je tudi današnjega časa in med drugim dejal: »Globalni neoliberalizem, v katerem živimo, nima nobenega zadržka pred čemerkoli, če je vprašanje dobiček. Nezadovoljstvo izkoriščanih izrabljajo desne stranke, ki gojijo nacionalistične ideje od severnega Baltika preko Poljske, Višegradske skupine vse do Italije, kamor vse bolj očitno drsi tudi Slovenija. Stanje spominja na trideseta leta prejšnjega stoletja ob vzponu nacifašizma v Italiji in Nemčiji. Slovenci in tudi ves svet si ne zasluži obuditve nacizma, fašizma in podobnih strahot. Če ne drugega ali pa še posebej zaradi naših mladih bi moral prevladati zdrav razum.«

Ob čestitki za dan državnosti je vsem zaželel življenje v državi z javnim zdravstvom in šolstvom. Gotovo pa je spominski svečanosti dodala pomen recitacija pesmi pesnika Toneta Pavčka: Take dežele ni, ki jo je izvedla učenka Lucija Justin Znano je, da je partizane mnogokrat hrabil zvok harmonike. Ob tem spominu je partizanske pesmi igral Dominik Krt.

Ob predpisani razdalji so se obiskovalci na kratko še ustavili pri bližnji domačiji Remzovih, za kar se jim organizator zahvaljuje.

vas vabimo na

TRADICIONALNI ROKODELSKI DAN NA GRADU TUŠTANJ

NEDELJA, 13. SEPTEMBER 2020,
OD 10.00 DO 18.00

Predstavitve rokodelskih izdelkov in veščin članov

Društva rokodelcev – Rokodelskega centra Moravče in gostujočih rokodelk in rokodelcev

Zaključek tečaja pletarske šole Iztoka Urbanije z razstavo izdelkov

Udeležba različnih društev Moravske doline • Rokodelske delavnice • Vodeni ogledi gradu, Domače dobrote • Bogat rokolov

Vabljeni!

Projekt sodelovanja LAS Odprta vrata kmetij

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: LAS SRCE SLOVENIJE

Vpartnerstvo projekta sodelovanja »Odprta vrata kmetij«, ki poteka od novembra 2017 do oktobra 2020, smo se povezale Lokalne akcijske skupine s štirih slovenskih območij z dolgotrajnimi izkušnjami na področju spodbujanja lokalne prehranske samooskrbe in dodajanja vrednosti kmetijskim proizvodom – LAS Srce Slovenije, LAS loškega pogorja, LAS Gorenjska košarica in LAS S CILJem.

V želji krepitve dodane vrednosti posameznim kmetijskim proizvodom smo oblikovali dve ključni skupini izdelkov: seneno mleko in izdelki iz sene-nega mleka ter jagodičevje, sadjarstvo in sadni izdelki. Skupini imata razvojni kot tudi povezovalni potencial na območju sodelujočih LAS.

Seneno mleko se vrača

Mleko je eden izmed ključnih kmetijskih proizvodov. V preteklosti je bilo to seneno mleko, ki pa se glede na raziskave in trende v tujini vrača kot izdelek z visoko dodano vrednostjo. V sosednji Avstriji se je prireja tega mleka od leta 2009 do leta 2017 povečala za 120 odstotkov, medtem ko se je vrednost dvignila za 160 odstotkov, kar potrjuje, da so to izdelki z visoko dodano vrednostjo. Raziskave, izvedene na Univerzi na Dunaju, so pokazale, da je seneno mleko bolj zdravo (do dvakrat več omega-3-maščobnih kislin, več konjugirane linolne kisline – CLA idr.). Preko vzorčnih izkustvenih kmetij želimo na območju partnerskih LAS spodbuditi pridelavo, predelavo in porabo senenega mleka. Seneno mleko (kot Heumilch) je mogoče od marca

prijaznih načinov pridelave, je na območju povečal tudi možnosti in zanimanje za pridelavo jagodičevja in sadjarstvo. Poleg velikega potenciala za nadaljnji razvoj imata pridelava jagodičevja in sadjarstvo pomembno vlogo tudi pri zdravi prehrani. Pridelavi sadja je bilo v zadnjih petih letih (skupaj z jagodami) v povprečju namenjeno okoli 10 tisoč hektarov oziroma nekoliko manj kot 2 odstotka kmetijskih zemljišč

2016 zaščititi na ravni EU kot zjamčeno tradicionalno posebnost.

Vedno iskano sadje

Velik razvojni in tržni potencial, ki izvira iz naravnih danosti, tradicije, kakovostnega znanja in okolju

v rabi, k skupni vrednosti kmetijske proizvodnje pa je sadje prispevalo med 4,5 in 7,5 odstotka.

Projekt štirih LAS-ov celovito zajema dva vidika večanja dodane vrednosti kmetijam: dvig kakovosti in s tem dodane vrednosti obstoječe proizvodnje in uvajanje novih dejavnosti z večjo dodano vrednostjo. Oba vidika se med seboj dopolnjujeta.

Vpliv na vse deležnike v verigi

Vskupini seneno mleko in izdelki iz senenega mleka smo z vertikalnim povezovanjem uspešnih zgodb posameznih deležnikov v prireji in predelavi senenega mleka povečali osveščenost ciljnih potrošnikov o prednostih in prireji senenega mleka in izdelkov iz njega, kmetovalce, mlade in strokovni kader v kmetijstvu pa informirali in usposobili za preusmeritev v seneno prirejo in predelavo. Tako vzpostavljeni pogoji so izhodišče za večanje prireje senenega mleka in trženje z večjo dodano vrednostjo. Na drugi strani smo želeli na področju sadja in jagodičevja, katerega proizvodnja v Sloveniji je

mного pod njegovim potencialom, dodano vrednost na kmetijah doseči s spodbujanjem kmetij k večanju obsega pridelave sadja in jagodičevja ter posledično tudi s predelavo v sadne izdelke. S povezovanjem štirih območij LAS-ov smo prav tako ustvarili bazen znanja in bazen ponudbe ter s tem možnosti povezovanja znotraj posamezne skupine izdelkov tako na področju spodbujanja pridelave oz. predelave kot tudi trženja.

Z vstopom novih proizvodov, kot je seneno mleko in izdelki iz senenega mleka, ki predstavljajo za slovenski trg novost, pa je izrednega pomena tudi vzgoja potrošnika in osveščanje različnih ciljnih skupin o novih proizvodih in novi ponudbi na trgu. To smo dosegli skozi konkretno izkušnjo neposredno na kmetijah, ki so odprle svoja vrata različnim ciljnim skupinam: kmetje (obstoječi in potencialni lokalni pridelovalci in predelovalci), strokovni kmetijski kader, študentje in dijaki, otroci osnovnih šol in vrtcev, organizatorji prehrane v šolah in vrtcih, turisti in ranljive skupine (osebe z motnjami v duševnem razvoju, starostniki).

Komunikacija in promocija

V okviru projekta so sodelujoče kmetije tako oblikovale raznolike programe za prenos znanja in izkušenj omenjenim ciljnim skupinam in mentorske programe individualnih svetovanj, vključno s pilotnimi izvedbami programov in njihovo evalvacijo. Zasnovani sta bili vertikalni verigi od pridelave sena do mlečnih izdelkov iz senenega mleka ter od nasadov in sadovnjakov do sadnih izdelkov, izvedena so bila usposabljanja za delo z različnimi ciljnim

skupinami ter omogočen prenos znanja in izkušenj med nosilci vzpostavljenih programov izkustvenega učenja in mentorstva ter med udeleženci programa s celotnega območja partnerskih LAS.

Prav tako so partnerji poskrbeli za promocijo novih trajnostnih praks in dosežkov projekta s pomočjo izdelanih brošur, filmov, promocijskih izdelkov, okroglih miz in objav v medijih, spodbujanje vzpostavljanja kratkih dobavnih verig na področju senenega mleka, jagodičevja in sadja, tehnično podporo za pridobitev certifikata seneno mleko in izdelki iz senenega mleka ter vzpostavitev baze potencialnih ponudnikov senene verige in sadne verige.

V sklopu projekta smo tako vzpostavili vzorčne izkustvene kmetije s programi izkustvenega učenja in mentorstva. Kmetije torej postajajo novi ponudniki svetovanj in usposabljanj v okolju, vrtci, šole, kmetovalci in ostali zainteresirani deležniki pa uporabniki teh storitev. Vzorčne izkustvene kmetije tako postajajo tudi neke vrste pedagoški prostor, kar je izjemno pomembno, saj je med bistvenimi pogoji za obstoj in razvoj kmetij prenos znanja in izkušenj med različnimi dejavniki ter neprestano, vseživljenjsko izobraževanje. Kmetije se z znanjem in izkušnjami povezujejo, prav tako pa z inovativnim pristopom spodbujajo nove kmetije, da se vključijo v partnerstvo in skupno ponudbo območja.

Projekt sofinancira Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020. Več o projektu in aktivnostih lahko preberete na spletni strani LAS: www.las-srceslovenije.si.

Odprta vrata kmetije Pr' Ropet

BESEDILO in FOTO.: SAŠA CEGLAR VIDMAR (IZOB. CENTER GEOSS)

Kmetija Pr' Ropet, na kateri gospodarji mladi prevzemnik Domen Virant, je bila vključena v projekt sodelovanja štirih lokacijskih akcijskih skupin z imenom »Odprta vrata kmetij«.

Ob sklenitvi projekta sodelovanja lokalnih akcijskih skupin »Odprta vrata kmetij«, kjer sodeluje tudi LAS Srce Slovenije, smo se pogovarjali z mladim gospodarjem Domnom Virantom, ki je z nami delil svoje dosedanje izkušnje sodelovanja v tem projektu.

Svojo kmetijo je Domen opisal z naslednjimi besedami:

»Kmetija Pr' Ropet se nahaja v Volčjem Potoku v bližini znanega Arboretuma. Kmetijo sem prevzel leta 2015 in se takrat resneje začel ukvarjati s kmetijstvom. Pred tem je bila kmetija nekaj časa »v mirovanju«. Leta 2016 sem se prijavil na razpis za mlade prevzemnike. Po pozitivnem odgovoru na vlogo sem se tudi uradno zaposlil na kmetiji, kjer imamo trenutno eno delovno mesto, pomagajo mi tudi punca ter starši po svojih močeh.

Skupaj imamo 10 ha obdelovalnih zemljišč, od tega 4 ha v lasti, ostalo v najemu. Smo tipična mešana kmetija, glavne so tri panoge: pridelava jagod, prireja senenega kozjega mleka ter reja kokoši nesnic talne in proste reje, poleg tega redimo še nekaj govedi, prašičev ter se ukvarjamo s poljedelstvom, pretežno za lastne potrebe (pšenica, koruza, ječmen ...). Priglašeni imamo več dopolnilnih dejavnosti: predelava sadja in zelenjave, svetovanje s področja kmetijstva (organizacija tečajev, delavnic), tematski park, ježo živali, načrtujemo tudi predelavo senenega mleka v mlečne izdelke.«

Kakšne programe ste razvili v okviru projekta sodelovanja Odprta vrata kmetij kot sodelujoči podizvajalec lokalne akcijske skupine Srce Slovenije?

»Glede projekta Odprta vrata kmetij se mi zdi zelo pohvalno, da so lokalne akcijske skupine projekt prijavile. Kot diplomiranemu geografu mi pedagoško znanje pri tem projektu zelo koristi. Pripravil sem programe za različne ciljne skupine – vrtce in osnovne šole, za katere je za vsako triado program prilagojen njihovi starosti. Prav tako sem pripravil

dodaten program za dijake kmetijske in ekonomske smeri in program za širšo javnost, pa tudi mentorski program za kmete, ki bi se želeli ukvarjati z neko dejavnostjo; tu gre za osebno svetovanje ena na ena. Upam, da bodo kmetje prepoznali prednost tega programa, saj imam na enem mestu zbrano strokovno znanje in izkušnje začetnika. Kot začetnik imaš na ta način nekoga, na kogar se lahko obrneš, ki te opozori, na kaj moraš biti pozoren oziroma česa ne smeš storiti, kar bi v preteklosti koristilo tudi meni, če bi imel to na voljo.«

Kakšne so vaše izkušnje oziroma vtisi glede programov, ki ste jih razvili? Kakšno je bilo dosedanje zanimanje obiskovalcev oziroma skupin in ali bi kaj spremenili?

»Do zdaj je bilo teh skupin premalo, da bi lahko rekli, ali je potrebno kaj spremeniti. Zanimanje bi lahko bilo večje, predvsem s strani vrtcev, ki imajo načeloma zelo odprt kurikulum in bi se lahko teh delavnic udeležili v večjem številu. Do sedaj je bila večina udeležencev z območja Kamnika, prav bi bilo, da bi zraven pristopili tudi iz drugih občin LAS. Povabljeni so bili sicer vsi vrtci in šole z območja LAS. V aprilu jim bom ponovno poslal povabilo za delavnice na temo

pridelave jagod. Otroci so iskreni, pokazali so voljo za sajenje sadik jagod; menim, da gre za znanje na dolgi rok, saj bodo znali hrano bolj ceniti in jo bodo mogoče celo sami pridelovali. Ti programi so odlična priložnost tudi za naravoslovne dneve osnovnih šol; ko gredo na primer v Arboretum Volčji Potok, lahko obisk dopolnijo še z ogledi kmetije in ostalih lokacij v bližini, na primer Tunjic.«

Kakšni so vaši načrti v zvezi z razvitimi programi po zaključku projekta? Kaj načrtujete v prihodnje na vaši kmetiji oziroma v vaši dejavnosti?

»Vsekakor upam, da bomo s temi programi nadaljevali, da bodo živeli naprej. V novi perspektivi bi lahko mogoče razširili paleto panog, tudi v smeri prenosa znanj in izkušenj o pridelavi in uporabi hrane, saj hrane ne znamo več uporabiti; na primer, kako pripraviti določeno živilo. Na tem področju bomo morali vsi skupaj še veliko delati. Upam, da bo LAS prepoznal ta potencial za kak nov skupen projekt. Glede same kmetije imam cilj, da se na njej ustvari še eno delovno mesto in da ne bomo delali zgolj za preživetje, temveč da bi imela kapital oziroma doprinos tudi za investicije.«

Projekt sofinancira Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014 - 2020. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014 - 2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Za vsebino je odgovorna Razvojnna agencija Sora d.o.o.

Pletarska šola
Iztoka Urbanije in
Društvo krajanov
Spodnjega in
Zgornjega Tuštanja

vabimo na

Zaključek tečaja pletanja košar in na razstavo končnih izdelkov,

ki bo v nedeljo,
13. septembra 2020.

Program:

- od 10.00 do 15.00:
delavnice pletanja košar
za obiskovalce
- od 15.00 do 17.00: uradni
del (predstavitve delovnega
zvezka o pletanju košar,
podelitev priznanj in zahval
tečajnikom pletarske šole
za leto 2019/2020)

Hrana iz odprte kuhinje.
Za glasbo bo poskrbel
Ansambel Gregorja Kobala.
Del razstavljenih košar bo
na voljo tudi za nakup.

Lepo vabljeni!

Iztok Urbanija
Pletarstvo in pletarski tečaji

1 2 3 8
Tvztan Društvo
Tuštanj krajanov naselij
Spodnjega in Zgornjega Tuštanja

Volitve v organe Kmetijsko gospodarske zbornice Slovenije

Zaradi razglašene epidemije COVID-19 je bil sklep, ki je razpisal volitve v organe KGZS maja 2020, razveljavljen. Ker bi mandat organom KGZS potekel konec junija 2020, je Državni zbor v Zakonu o interventnih ukrepih na področju kmetijstva, gozdarstva in prehrane (ZIUPKGP, Uradni list RS, št 36/20), v 7. členu podaljšal mandat organom Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije do 1. novembra 2020. Upravni odbor KGZS je 29. maja 2020 sprejel nov Sklep o razpisu volitev v svet Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije in v svete območnih enot Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije v letu 2020 (Uradni list RS, 85/20).

Kot dan glasovanja za fizične osebe je določena nedelja, 4. oktober 2020. Kot dan glasovanja za pravne osebe je določena sreda, 30. september 2020. Kot dan, ko začnejo teči volilna opravila, je določen 8. avgust 2020.

Od dneva razpisa volitev (8. avgust 2020) pa do dneva, ki je določen kot rok za vlaganje kandidatur (za pravne osebe 5. september 2020 do 24.00, za fizične osebe pa 9. september 2020 do 24.00), se lahko vlagajo kandidature. Priporočeno je, da se vlagajo na obrazcih. Opozarjamo, da velja rok dospelja, torej mora biti kandidatura do določenega datuma do 24. ure na sedežu KGZS. Ne velja torej poštni žig, temveč prispetje na sedež KGZS. Vložene kandidature bo pregledala volilna komisija KGZS in najkasneje 12. septembra (za pravne osebe) oziroma 16. septembra 2020 (za fizične osebe) objavila razglas potrjenih kandidatnih list oziroma kandidatur po vrstnem redu, ki bo določen z žrebom.

Komisija za sestavo volilnega imenika bo predvidoma v sredini avgusta (najkasneje pa do 28. avgusta 2020) razgrnila volilne imenike, v katere bodo zainteresirane osebe lahko vpogledale in tako preverile svoje članstvo.

Več informacij na www.kgzs.si/volitve-2020 in kgzs@kgzs.si.

Bi radi ponudbo svoje kmetije nadgradili z jagodami?

Mentorska kmetija pri Ro-
pet iz Volčjega Potoka
išče kmetijo ali posameznika,
ki se zanima za pridelavo in
predelavo jagod.

Projekt LAS Srce Slovenije Odprta vrata kmetij, ki je sofinanciran s sredstvi Evropske unije iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republike Slovenije v okviru Programa razvoja podeželja RS 2014–2020, spodbuja rast lokalne prehranske samooskrbe in dviguje vrednost kmetijskim proizvodom, zato so sodelujoče kmetije pri projektu razvile mentorske programe individualnega svetovanja.

Domen Virant je primer zagnanega mladega kmeta iz Volčjega Potoka, ki želi predati svoje znanje o jagodah, vse od vzpostavitve nasada, oskrbe rastlin do predelave jagod. V primeru, da vas zanima pridelava in predelava okusnih rdečih sadežev pokličite na telefonsko številko 031 267 158 in se dogovorite za individualno svetovanje.

(Vir: Razvojni center Srca Slovenije)

Zapise in zanimivosti
iz Moravske zgodovine
zbira in ureja
g. Bogomil Brvar

IZ PESKE KOTLINE.

Peče, ob koncu junija.

Na pobudo našega šolskega upravitelja gosp. Mrčuna smo zažele tukaj prav lepo napredovati. Nedavno smo ustanovili gasilsko četo, kateri načeljuje posestnik in gostilničar g. Ivan Mal, poveljuje pa ji g. Anton Prosenč, posestnik in kleparski mojster. Zanimanja za novo društvo je dovolj, nimamo pa še krojev in potrebnega orodja. Delovati smo pričeli s pevskim odsekom, ki šteje že 16 članov. Na praznik 29. junija smo priredili prvi pevski koncert, ki se je prav dobro obnesel. Na prostornem dvorišču pred znano Banturjevo gostilno se je nabralo obilo domačih in tujih gostov. Občinstvo je pozdravil g. Tomc, predsednik moravske občine, ki je pozival gasilce k vztrajnemu in poirtvovalnemu delu, pa tudi občane, naj jim bodo naklonjeni s proslovoljnimi darovi. Nato je gospod upravitelj otvoril koncert s pozdravnim nagovorom, zatem pa so nastopili peveci, ki so zapeli več umetnih in narodnih pesmi. Občinstvo se ni moglo načuditi, kako se je utegnili mladi pevski zbor v kaj kratkem času toliko naučiti. Gospodu upravitelju moramo zares čestitati, ker je dosegel, kar se pri nas še nikomur ni posrečilo. Ko so ušlihihi peveci, so je oglasil mešani pevski zbor iz Moravč pod vodstvom učitelja g. Kotnika. Krasnemu petju moravskega zbora je sledilo viharno ploskanje. Koncert je zaključilo petje domačega moškega zbora, čemur je sledila živahna prosta zabava. Običajnega plesa in harmonike nismo pogrešali; vse to nam je nadomestilo mično petje gasilskega zbora, pa tudi Moravčanov in fantov iz Kolovrata, ki so v lepem številu posetili našo prireditev.

Prvi pevski koncert v Pečah
Domovina, 17, 5. julij 1934, št. 27

Plakat za pevski koncert v Pečah, 29. junija 1934. Narisala ga je takratna učiteljica v Pečah Danica Šetina, pevovodja pa je bil takratni učitelj v Pečah, tudi ustanovitelj gasilske čete, Ciril Merčun.

Starega orodja ne vrzite proč!

Center za zunanjo ureditev zbira skupaj s partnerji projekta LESARIUS – Izkusi – Ustvarjaj – Spoštuj! za svoj nov muzej stara orodja in druge predmete, povezane z dejavnostmi kolarstva, tesanja, mizarstva, sodarstva, rezbarstva, pletarstva ipd.

Vse, ki imate staro orodje, ki se navezuje na te dejavnosti in ga ne potrebujete več, prosijo, da ga podarite za novo muzejsko zbirko na Veliki Preski pri Litiji. Stari predmeti jim bodo prišli zelo prav, saj bodo lahko s pomočjo njih predajali znanja, povezana z lesarstvom in drugimi starimi poklici, naprej mladim obiskovalcem. Za informacije pokličite Petro Kos na **031 615 020** ali ji pišite na **info@zunanjaureditev.com**.

Projekt LESARIUS – Izkusi – Ustvarjaj – Spoštuj! je sofinanciran s sredstvi Evropske unije iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republike Slovenije v okviru Programa razvoja podeželja RS 2014–2020 preko LAS Srce Slovenije.

(vir: Razvojni center Srca Slovenije)

Skavti napolnili dva zabojnika starega papirja

Skvati smo med 12. in 19. junijem organizirali zbiralno akcijo starega papirja, na kateri nam je z vašo pomočjo uspelo napolniti dva zabojnika papirja. Vsem, ki ste kakorkoli sodelovali, se iskreno zahvaljujemo in se priporočamo vnaprej za jesensko zbiralno akcijo starega papirja.

Moravški prapor Združenja borcev za vrednote NOB v Trzinu

Besedilo in fotografija: Vojka Rebolj

Z"aradi znanih razmer so prapori veteranov vojne za Slovenijo, Sever in združenj borcev sodelovali na proslavi dneva državnosti in v spomin na Trzinsko bitko Teritorialne obrambe in milice. Prireditvev je pripravila Občina Trzin. Slavnostni govornik je bil Ladislav Lipič, teritorialec, general, veteran. Program so pripravili trzinski upokojenci. Med številnimi prapori je plapolal tudi moravški.

Slovenski častniki v Moravčah

BESEDILO: BOJAN DORIČ, FOTOGRAFIJA: MIRAN STOPAR

O bmočno združenje slovenskih častnikov Domžale je nepridobitna organizacija s statusom strokovnega združenja posebnega pomena, ki je bilo vpisano v register pri UE Domžale 30. septembra 1976.

Društvo se je leta 1993 preoblikovalo v Območno združenje slovenskih častnikov Domžale, v katerega so vključeni častniki, podčastniki in vojaki ter se priključilo Zvezi slovenskih častnikov Slovenije. Slednje združuje dvainpetdeset območnih, občinskih in interesnih združenj. Posebnost našega združenja je to, da izvaja svoje aktivnosti na področju petih občin upravne enote Domžale – Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin. Dejavnost, ki jo izvaja naše združenje, je kar zahtevna, saj je potrebno posamezne aktivnosti, ki se izvajajo istočasno na različnih lokacijah, dobro pripraviti in primerno uskladiti. Pri tem je zelo pomembna komunikacija med vodstvom združenja, občinskimi upravami, sorodnimi organizacijami in seveda člani združenja. V organizaciji so člani iz celotne upravne enote Domžale, torej tudi člani iz občine Moravče.

Na čelu naše organizacije je predsednik major Milan Narat. Ker društvenemu praporu dajemo velik pomen, smo se z županom Občine Moravče, dr. Milanom Balažicem dogovorili, da v okviru letošnjega praznovanja dneva državnosti in 30-letnice Manevske strukture narodne zaščite na proslavi v Moravčah, naš prapor opremimo z občinskim trakom Občine Moravče.

Na večerni prireditvi, 24. 6. 2020, je častniški prapor v skladu z našim protokolom, na oder popremila častna straža. Župan dr. Milan Balažic je na prapor pripel občinski trak Občine Moravče in s tem potrdil sodelovanje z našo organizacijo. V spremstvu prapora se nam je pridružil tudi generalni sekretar zveze brigadir Martin Jugovec.

Zahvaljujemo se županu in upravi Občine Moravče za izkazano čast na proslavi ob dnevu državnosti. Z veseljem se bomo ob različnih priložnostih pridružili moravškim organizacijam na prireditvah.

Iztok Urbanija
praznoval osebni jubilej
 Besedilo in foto: Bojana Dorič

Marca letos je praznoval **Iztok Urbanija** iz **Zgornjega Tuštanja** življenjski jubilej.

Iztok izhaja iz kmečke družine. V družini je bilo pet otrok, trije bratje in dve sestri. Še danes so zelo složni in si stojijo ob strani v dobrem in slabem. Za zgled sta jim bila njihova delovna starša. Oče je že pokojni, mama Ana pa še vedno pridno gospodinja in skrbi za svoje kokoške in račke. Je prava dobrotnica, saj od nje ne gre nihče ne žejen, ne lačen. Še posebno rada postreže jabolčni štrudelj, ki ga zna imenitno pripraviti.

Tudi Izток se razdaja drugim in nikoli mu ni odveč pomagati. Aktivno sodeluje v Društvu krajanov Tuštanj, ki povezuje obe vasi Spodnji in Zgornji Tuštanj in v Gasilskem društvu Vrhpolje. Je znan in priljubljen mentor pletarske šole, ki jo obiskujejo tečajniki od blizu in daleč. Zbira gradivo o Tuštanju in o starih ljudskih obrteh in običajih.

V letu 2010 je tako izdal knjigo TU STANujem, kjer je predstavil utrip življenja v Spodnjem in Zgornjem Tuštanju zadnji dve stoletji, v brošuri ob petindvajseti obletnici prvomajskih srečanj pa je izdal zbirko zgodb, ki so se dogajale nekoč in so se po ustnem izročilu ohranile do danes.

Ker mu je v pomladnih mesecih pandemija korona virusa prekrizala mnoge načrte, med njimi tudi praznovanje osebnega jubileja, je v nedeljo, 14. junija 2020, povabil prijatelje, sorodnike in znance. Obiskovalcev je bilo zelo veliko in vsak mu je želel stisniti roko, zaželeli vse najboljše in se mu zahvaliti za njegovo nesebično pomoč.

Dragi Izток, vse najboljše za petdeseti rojstni dan! Bodi zdrav in srečen med svojimi dragimi, veliko veselja in zadovoljstva ob dejavnostih, ki jih imaš rad ter uspešno uresničitev zastavljenih ciljev.

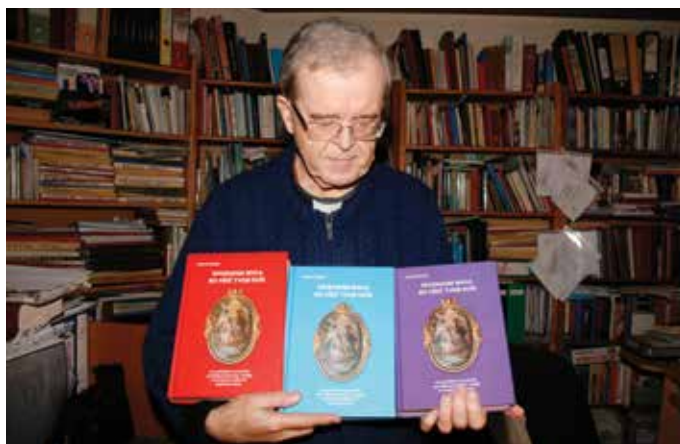
Spoznanje Boga bo vseč tvoji duši

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: DRAGO JUTERŠEK

O našem mišljenju o duhovnikih največ pove Božo Rustja v zbirki Drobne zgodbe za dušo v knjigi Dragoceno darilo zgodb, ki jih je izdalo tiskovno središče Ognjišče z naslovom »Župnik ne dela nikoli prav«.

Zgodba pravi takole:

- Če župnik malo dlje pridiga, govorijo: ne zna končati.
- Če je kratek, se ni dovolj pripravil.
- Če povzdigne glas ali kaj pribija, samo kriči in vpije.
- Če govori mirno, ga ni mogoče razumeti.
- Če govori resnico, je prezahteven.
- Če govori blago, se ne upa izpostaviti.
- Če gre z doma, je vedno na cesti.
- Če ne gre nikamor, samo doma čepi.

- Če hodi na obiske, ga ni nikoli doma.
- Če ostaja v župnišču, ne mara na obiske.
- Če govori o denarju, mu gre le za plačilo.
- Če o denarju molči, je slab gospodar.

- Če pripravlja župnijska praznovanja, bi samo »komandiral«.
- Če ničesar ne pripravlja, je zaradi njega župnija mrtva.
- Če si za ljudi vzame čas, ne zna nehati.
- Če se mu mudi, ne zna poslušati.
- Če točno začne mašo, njegova ura prehiteva.
- Če minuto zamudi, ga mora ves svet čakati.
- Če obnavlja cerkev, zapravlja denar.
- Če je ne popravlja, po njegovi krivdi vse propada.
- Če moli brevir v cerkvi, razkazuje svojo pobožnost,
- Če moli brevir na samem v župnišču, ni nič pobožen.
- Če zboli, ne zna paziti nase,
- Če je zdrav, ne razume bolnih.
- Če je mlad, nima izkušenj.
- Če je star, bi že lahko odšel v pokoj.
- Če umrje – je spet storil napako, ker ne vemo, kdo ga bo nasledil.

Z duhovniki je res križ, nikoli ne delajo prav.

In med temi stavki zagotovo najdemo kakšnega, ki smo ga imeli nedolgo nazaj v mislih. Župnik na Vrhpolju pri Moravčah Ivan Povšnar, ki je obenem tudi duhovni pomočnik v župniji Brdo Zlato Polje, ima poleg skrbi za dušno pastirsko delo in ostalo delo v župniji še obilo konjičkov. V preteklem letu je skupaj s farani in farankami dodobra prevetрил cerkev, saj je le-ta bila deležna številnih obnovitvenih del. Pa vendar je ob tem našel čas tudi za prevajanje in pisanje svoje tretje knjige. Kar tri knjige je že izdal pod naslovom Spoznanje Boga bo všeč tvoji duši, in sicer za leto A, B in C. V njih je kar 677 nedeljskih in prazničnih premišljevanj oziroma pridig, ki so zelo zanimive.

Uvodno misel k tretji knjigi je napisal prof. dr. Tone Štrukelj, k prvi koprski škof Metod Pirih, k drugi pa prof. dr. Ivan Rojnik. Z župnikom Ivanom sva se kar nekaj let redno srečevala v župniji Brdo in priznati moram, da sem marsikatero njegovo pridigo vzel in jo še enkrat prebral. Zanimivo je bilo to, da je imel na njih z označevalci označene posamezne stavke in ob tistih povedal še kakšno besedo več, kot je bila napisana.

Na vprašanje, kako je preživel prvi val epidemije, je dejal, da delovno, saj poleg pisanja tudi prevaja iz italijanščine in hrvaščine. In, da mu ni dolgčas, se je poleg nemščine začel učiti še angleščino – po načelu »Več jezikov znaš, več veljaš.«. Vendar je pogrešal farane in svete maše z občestvom in tako ga že veseli, da bo v nedeljo, 31. maja ponovno maševal v Zlatem Polju pri Lukovici. Sicer pa je v tem času preskočil tudi sedmi list v knjigi življenja – seveda brez kakšnega večjega slavlja, saj veste - korona.

Še veliko zdravih in čilih let sem mu zaželel in se počasi odpravil v sosednjo faro, sicer pa so v času, ko to pišem »skoki« k sosedom dovoljeni in lepo je ponovno pokramljati z ljudmi, ki jih nekaj časa nismo videli.

Kako organizirati vadbo karateja v času epidemije in kaj nas čaka jeseni?

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: JERNEJ HOMAR

V Karate klubu Bushido Moravče smo s skupinskimi treningi prekinili nekaj dni pred razglasitvijo epidemije COVID-19. Ob vsej negotovosti smo si lahko obljubili samo, da s treningi pričnemo takoj, ko bo to mogoče.

Žal je bilo to obdobje daljše, kot smo pričakovali, zato smo proti koncu aprila na željo članov pričeli s treningi preko spleta oziroma Zoom aplikacije. Ker smo bili po daljšem odmoru vsi željni treningov in druženja, nam je takšen način skupnih treningov navkljub velikim pomanjkljivostim to omogočil.

Takoj ko je bilo to možno, smo z vadbo pričeli zunaj, v naravi ter na primerni razdalji. Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili Društvu krajanov Tuštanj, ki nam je brezplačno odstopilo prostor na igrišču Cegunca.

Seveda je to pomenilo, da smo morali postaviti določena pravila ob prihodu na trening, med treningom z ohranjanjem medsebojne razdalje ter na koncu treninga, pred odhodom domov. S tem ni imel nihče težav, saj smo se vsi dobro zavedali nevarnosti in tveganja.

Mnogi predvidevajo, da je karate samo kontakten šport, vendar temu ni tako. Z izvajanjem kat (v naprej določenih gibov) ter vaj za moč in kondicijo je trening karateja lahko tudi brez osebnih stikov.

S treningi karateja na prostem bomo z velikim veseljem na Cegunci tudi poleti nadaljevali. Kaj nas čaka ob pričetku novega šolskega leta, ne ve

nihče. V septembru bomo nadaljevali s treningi na prostem in če bo vse v redu, se bomo oktobra vrnili v telovadnico. V nasprotnem primeru bomo morali tudi mi »v korak s časom« in bomo nadaljevali s treningi ob pomoči video konferenc.

Za konec pa vabimo vse, ki bi se nam radi pridružili in do sedaj niste zbrali poguma, da to le storite, saj vpis novih članov poteka v mesecu juliju, avgustu in septembru.

Več informacij: Jernej Homar, črni pas 2. dan, predsednik Karate kluba Bushido Moravče (031 574 716)

Stičišče Središče – podpora za društva in zasebne zavode

Regionalno stičišče združuje društva, zasebne zavode in druge nevladne organizacije iz različnih vsebinskih področij delovanja. Tako smo na ravni Osrednjeslovenske regije tukaj za vas Stičišče Središče, ki se nahaja v Ljubljani in ga vodi Zavod Nefiks.

Vodja Stičišča, Jože Gornik: »To, da imamo sedež v Ljubljani, pa nas ne ustavi, da ne bi aktivnosti izvajali tudi v drugih občinah te regije. Veseli bomo vaše pobude, izraženega interesa za sodelovanje ali pa samo vprašanja, na katera vam lahko odgovorimo«.

Naša vloga je podpora organizacijam v Osrednjeslovenski regiji, kar pomeni, da:

1. Izvajamo informiranje

- Vsak mesec pošiljamo e-obvestilnik Stičiščnik, ki ponuja aktualne informacije glede razvojnih potencialov za društva, zasebne zavode in druge nevladne organizacije.

- Vzpostavili smo mailing listo, ki se ji lahko pridružite vse organizacije, ki delujete na območju občine.

- Pod imenom Stičišče Središče nas najdete na Facebooku in Instagramu, vse informacije, vključno s prijavi na mailing liste, pa na www.sticisce-sredisce.si.

- Dosegljivi smo tudi na elektronski pošti: sticisce@nefiks.si ali na telefonu 040 698 915.

2. Izvajamo izobraževanja

- Vsak mesec izvedemo vsaj dve izobraževanju s področij, ki so aktualna za organizacije sektorja: financiranje, pridobivanje prostovoljcev, upravljanje, vodenje, promocija ... Če se v vaši občini zberejo predstavniki vsaj šestih društev, nas kontaktirajte in bomo usposabljanje po dogovoru izvedli na območju vaše občine.

- Za organizacije, ki bi rade razvile dodatne dejavnosti, imamo poseben sklop usposabljanj »Organizacije z razvojnim potencialom«.

3. Svetujemo in nudimo:

- osnovno pravno pomoč,
- osnovno pomoč pri administraciji nevladnih organizacij,

- projektno svetovanje,
- pomoč pri registraciji spletne domene in postavitvi spletne strani,
- pomoč pri pripravi vabil na dogodke, zbiranja prijav in beleženja kompetenc udeležencem z e-Nefiksom.

4. Pomagamo vam

- Drugim organizacijam predstaviti vašo ponudbo in najti primerno storitev ali produkt, ki ga nudijo druge organizacije (npr. prostore, ozvočenje idr ...) – v nekaterih primerih celo brezplačno.

- V sklopu NVO prijazno najti primerno storitev ali produkt zase po ugodnih cenah ali brezplačno.

- Postaviti spletno stran ali družbena omrežja – dvema organizacijama mesečno brezplačno.

Draga društva, zasebni zavodi in druge nevladne organizacije na področju občine Moravče, vabimo vas, da se nam pridružite, saj lahko povezani skupaj ustvarjamo kvalitetno okolje za življenje vseh občanov. Več informacij najdete na naši spletni strani sticisce-sredisce.si.

Pomladno prebujanje zeliščaric

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: MARINKA KOPAČ

Članice zeliščarskega krožka Lipe Domžale, Univerze za tretje življenjsko obdobje, smo se razveselile povabila naše mentorice Veronike, da se po dolgem času spet srečamo – v naravi, torej tam, kamor najraje zahajamo.

Narava nas je tudi v teh turbulentnih, nenavadnih časih, vabila in nam nudila zatočišče, podarjala mir in svoje naravno bogastvo. Ko nas je virus prikoval med štiri stene in malo tudi ustrahoval, smo zunaj, v gozdu, na travniku, zadihali s polnimi pljuči, v veri in upanju, da bo slej ko prej vse dobro, vedoč pa, da nikoli več enako, kot je bilo do sedaj.

Iz gozda v preteklost in nazaj

Tičnica -
svetišče naših prednikov

Veronika nas je peljala v Komendo, razpotegnjeno naselje ob lokalni cesti, s starim cerkvenim središčem. Tako blizu Domžal, a vendar jo večina ni nikoli spoznala pobližje, samo bežno, skozi okno avtomobila.

Najprej smo se odločile za sprehod po gozdu, kjer smo po dolgem času veselo klepetale in zraven nabirale še robidove vršičke, smrekove vršičke, pljučnik, preslico, kamilico in izmenjevale znanja o zdravnih zeliščih in njihovi uporabi v vsakdanjem življenju. V naslednjem trenutku pa smo se iz sveta zelišč preselile v svet zgodovine, in sicer v obdobje

starega veka, natančneje v zgodnjo železno dobo. Le kratek prijeten sprehod ob robu gozda je bil potreben, da smo si ogledale tako imenovano tičnico na bližnji gozdni vzpetini. Tičnica v Komendi je bila svetišče naših prednikov iz predkrščanskega časa. Gre za zaobljen grič, ki je danes v bližini cerkve, še prej pa je bil v bližini utrjenega gradišča, v katerem so živeli naši predhodniki pred mnogimi stoletji. Na tej vzpetini so tedanji prebivalci izdelali obredno ravnico in na njej opravljali obredja s pomočjo svetih ptic (tic - od tu ime tičnica). Nekdanji obredni oltarji niso več vidni, ostali pa so ravnica, ščebetanje ptic in šelest mogočnih drevesnih krošenj, ki obdajajo ta čarobni kraj.

Ogled Komende s cerkvijo in knjižnico Petra Pavla Glavarja

Prvotna cerkev sv. Petra v župniji Komenda je prvič omenjena že leta 1147. Novo, baročno, so zgradili 1727, po potresu leta 1895 pa so jo obnovili in povečali. Oltar in prižnica se svetita v pozlati in spadata med najlepše v Sloveniji.

Komenda je tudi ime za posest viteškega reda. Tu so od 1223. do 1872. leta živeli in posestvovali malteški vitezi. V kraju je bil sedež prafare sv. Petra. Leta 1296 pa se omenja tudi hospital. Malteški viteški red je v Komendi in okolici pospeševal konjerejo. Konjske dirke so tradicionalne še iz Valvasorjevih časov.

Sredi vzpetine ob cesti stoji Glavarjeva beneficijaska hiša. Hiša je iz leta 1752, v njej pa je Glavarjeva knjižnica, neprecenljiva s svojimi primerki, tudi z originalno Slavo Vojvodine Kranjske in lastnoročnimi zapisi Petra Pavla Glavarja. Ohranjenih je okoli 400 pisem, ki jih je dobil od svojega očeta in 140, ki jih je sam napisal. Glavarjeva spominska soba z oljnimi portreti Petra Pavla Glavarja, njegovega očeta barona Petra Jakoba de Testaferrata ter beneficiata Jožefa Petra Tomellija in novomeškega Martina Jožefa Jabačina, ki sta bila tudi izvršitelja Glavarjeve oporoke. Zunanost hiše krasi Jelovškov portal z Glavarjevim grbom, tri restavrirane Jelovškove freske in spominska plošča Zveze čebelarских društev Slovenije ob 250. obletnici Glavarjevega rojstva.

Duhovnik, pedagog, čebelar, mecen ...

Kdo je bil Peter Pavel Glavar? Bil je znan slovenski duhovnik, čebelar, komendator, pedagog, gospodarstvenik in mecen. Rodil se je leta 1721, umrl pa 63 let kasneje. Bil je najdenček. Nekaj tednov starega so našli na pragu komendske graščine.

Dejansko pa je bil nezakonski sin domačinke in komendatorja barona Petra Jakoba Testaferrate. Štirinajst let je preživel pri družini Basaj v Vopovljah kot rejenec, nato pa končal jezuitsko gimnazijo v Ljubljani, v Gradcu študiral bogoslovje in modroslovje in postal magister. Leta 1744 je postal najemnik malteškega posestva v Komendi, kjer je bil tudi kaplan in župnik. Leta 1751 je dal sezidati šolo, 1752 pa benefikatno hišo, v kateri se je ohranila njegova knjižnica, kjer hranijo okoli dva tisoč knjig z najrazličnejših področij znanosti in umetnosti. Leta 1760 je v Komendi ustanovil zasebno šolo z internatom za nadarjene revne učence.

Med letoma 1762–1766 je v Tunjicah dal zgraditi poznobaročno cerkev sv. Ane, 1766 pa na Dolenjskem kupil grad Lanšprež od grofa Alojza Auesperga. Tam se je ukvarjal s čebelarstvom.

Zeliščarice pred cerkvijo v Komendi

Glavarjeva knjižnica

Imel je okoli 200 panjev. Napisal pa je tudi priročnik o čebelarstvu ter z lastnimi spoznanji dopolnil Janšev Pogovor o čebeljih rojih. Ustanovil je čebelarsko šolo in podpiral ustanovitev čebelarskih zadrug.

Svoje premoženje je zapustil siromašnim, bolnim in ostarelim ljudem iz komendske in lanšpreške gosposčine. Iz tega denarja so leta 1804 v Komendi sezidali bolnišnico – Glavarjev špital. Zapustil je tudi prvo znano družinsko knjigo v slovenščini z vsemi naselji in prebivalci komendske župnije.

Zeliščarke smo pozorno in željno poslušale vse o tem velikem in učenem možu. Ne tako daljna preteklost je polna velikih, učenih ljudi, ki so pustili neizbrisani pečat v času, mi pa jih tako malo poznamo. Zaslužijo si več, ker je tudi zaradi njih naše življenje lepše in bogatejše.

Tako zeliščarice bogatimo svoje znanje, ne samo v naravi, pač pa tudi v bližnji okolici, z bogato zgodovino in velikani tistega časa.

Pridobite znak kakovosti Srca Slovenije!

Če v Srcu Slovenije ustvarjate rokodelske izdelke oz. izdelke unikatnega in industrijskega oblikovanja ali pridelujete in predelujete prehranske izdelke, lahko kakovost izdelkov preverite s prijavo na razpis za uporabo Kolektivne tržne znamke Srca Slovenije.

Fizične osebe z dejavnostjo, nosilci kmetijskih gospodarstev in podjetja iz občin **Dol pri Ljubljani, Kamnik, Litija, Lukovica, Moravče** in **Šmartno pri Litiji** se lahko na razpis prijavite brezplačno, saj bo ocenjevanje izvedeno v sklopu projekta sodelovanja LAS Od tradicionalnih spretnosti do sodobnih ruralnih turističnih produktov, ki ga sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj

podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja RS 2014–2020.

Rok za prijavo je 5. oktober 2020. Zanimanje za prijavo pa sporočite že prej, tja do začetka septembra. Preverite razpisne pogoje na spletni strani <http://www.srce-slovenije.si/okolje>. Dodatne informacije: rokodelski izdelki - Mija Bokal, 01 89 62 713, mija.bokal@razvoj.si, prehranski izdelki - Tina Pregel, 01 89 62 714, tina.pregel@razvoj.si.

S certifikatom Srca Slovenije se ponaša že 55 ponudnikov. Pridružite se jim še vi!

VIRTUALNO NI REALNO

Projekt je zaživel v želji, da bi z letaki med mladimi spodbudili kvalitetnejše preživljanje prostega časa v kavarnah, avtobusih in drugih prostorih, ne pa toliko v virtualnem svetu/ na socialnih omrežjih. Ker nam trenutne razmere ne dopuščajo, da bi projekt izvedli v izvirni ideji, smo ga prilagodili in želeli približati vsem, ki sedaj več časa preživite doma. S tem vam ponujamo kratke aktivnosti za kratkočasenje/preganjanje dolgčasa, h katerim lahko povabite tudi svoje bližnje.

Veseli bomo vašega odziva in mnenja o aktivnostih, ki jih lahko pošljete na virtualnonirealno@gmail.com ali pa rešite kratko anketo - enostavno skrenirate spodnjo QR kodo.

virtualnonirealno@gmail.com

TI JE DOLGČAS?

REŠI REBUS

1 2 3 4 5

6 7 8 9

/ / 10 11 12 13

REŠITEV:

Tudi tvoje življenje je zanimivo, pusti virtualno in vstopi v realno.

virtualnonirealno@gmail.com

TI JE DOLGČAS?

Pomisi in reši uganke. Za pomoč lahko vedno prosiš nekoga poleg sebe!

Brazde tanke kakor las,
dajejo od sebe glas,
ki ga igla v njih budi,
ko vrte se okrog osi.

Revna roma skozi vrata,
vrača se domov bogata.

Se sočna, sladka v ustih kar topi,
kje je na svetu kdo, ki mu ne tekne!
Če pa pod nos ti kdo jo pomoli,
obraz od tihe jeze ti nabrekne.

Tudi tvoje življenje je zanimivo, pusti virtualno in vstopi v realno.

virtualnonirealno@gmail.com

vir: <http://igramose.blogspot.com/p/uganke.html>

TI JE DOLGČAS?

SREDNJE TEŽKI SUDOKU

4		9		6		1	5	
		7	5				4	
			9					3
1							8	
5			1		3			7
	6							1
9					6			
	1	6			8	9		
	8	2		9		4		6

Tudi tvoje življenje je zanimivo, pusti virtualno in vstopi v realno.

virtualnonirealno@gmail.com

vir: <http://sudokuonline.si>

Invazivke na poti

V prostorih Knjižnice Daneta Zajca Moravče je od srede, 8. julija 2020 na ogled potujoča razstava o invazivnih tujerodnih vrstah v slovenskih gozdovih. Razstava z naslovom »Invazivke na poti« predstavlja invazivne tujerodne rastline, živali in glive, ki ogrožajo slovenske gozdove oziroma negativno vplivajo na gospodarstvo ali zdravje ljudi. Ob odprtju razstave je bilo načrtovano tudi predavanje, ki pa je zaradi epidemioloških razmer odpadlo oziroma je prestavljeno na začetek avgusta.

Obiskovalci bodo na razstavi in predavanju spoznali invazivne tujerodne vrste, njihove poti vnosa oz. širjenja ter načine, kako lahko vsak posameznik prispeva k preprečevanju škode, ki jo invazivne tujerodne vrste povzročajo. Predavala bo **dr. Andreja Kavčič** iz **Gozdarskega inštituta Slovenije**, udeleženci dogodka pa si bodo ogledali tudi kratek film o invazivnih tujerodnih vrstah pri nas. Razstava bo na ogled do 3. avgusta 2020.

O tujerodnih vrstah

Tujerodne vrste so tiste rastline, živali, glive oz. mikroorganizmi, ki jih je človek namerno ali nenamerno zanesel na območje zunaj svoje naravne razširjenosti. Nekatere tujerodne vrste lahko povzročajo okoljsko ali gospodarsko škodo oz. negativno vplivajo na zdravje ljudi, zato jim pravimo **invazivne tujerodne vrste**. Ko se invazivne tujerodne vrste razširijo, jih iz okolja pogosto ni več mogoče odstraniti. Zato je najpomembneje, da preprečimo njihov vnos oz. da jih odkrijemo v zgodnjih fazah širjenja.

O projektu LIFE ARTEMIS

Pri zgodnjem zaznavanju invazivnih tujerodnih vrst in preprečevanju njihovih negativnih vplivov lahko sodeluje prav vsak. V ta namen so v projektu LIFE ARTEMIS oblikovali sistem zgodnjega obveščanja in hitrega odzivanja na tujerodne vrste v gozdovih. Ključni orodji sta spletna in mobilna **aplikacija Invazivke (www.invazivke.si)**, preko katere lahko vsak registriran uporabnik sporoča podatke o opaženih tujerodnih vrstah. Podatke o najdbi s priloženo fotografijo vrste pregledajo izvedenci, na podlagi zbranih podatkov pa se bodo pripravili ukrepi za preprečitev širjenja tujerodnih vrst v gozdovih. Napotke za prepoznavanje invazivnih tujerodnih vrst boste našli na spletni strani www.tujerodne-vrste.info.

Projekt **LIFE ARTEMIS** izvaja Gozdarski inštitut Slovenije s partnerji Zavodom RS za varstvo narave, Zavodom Symbiosis, so. p., ter Zavodom za gozdove Slovenije. Sofinancirajo ga Evropska komisija, Ministrstvo za okolje in prostor, Mestna občina Ljubljana in Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, traja pa od julija 2016 do oktobra 2020.

Dodatne informacije: Doroteja Fon, koordinatorica za komunikacijo, Zavod RS za varstvo narave: doroteja.fon@zrsvn.si, 01 23 09 513. Spletna stran projekta: www.tujerodne-vrste.info; spletna aplikacija: www.invazivke.si.

ZELIŠČARSKA SEKCIJA
PRI DRUŠTVU
UPOKOJENCEV
MORAVČE

vabi na

OGLED ZELIŠČARSKE RAZSTAVE, ZELIŠČNIH IZDELKOV IN ZELIŠČNEGA VRTA

v naš društveni dom na
Trgu svobode 5 v Moravčah
v soboto, 1. avgusta
od 9. do 19. ure.

Pri ogledu bodo članice
zeliščarske sekcije na voljo
za razlago. Veseli bomo,
če si boste vzeli čas in boste
z nami med zelišči, ki vedno
pridejo prav. Verjamemo,
da vam ne bo žal.

Veslimo se srečanja z vami
in vas lepo
vas pozdravljamo!

**Poskrbeli bomo tudi
za ravnanje v skladu
z navodili NIJZ ob
epidemiji COVID-19.**

Kam vse to pelje?

BESEDILO: LJUDMILA NOVAK, poslanka EP

Aprila leta 1994 se je v Ruandi začel odvijati strahoten zločin, ki ga imenujemo kar genocid. Večinski Hutuji so začeli z mačetami pobijati manjšinske Tutsije. Medtem ko je mednarodna skupnost le od daleč opazovala dogajanje, je bilo v stotih dneh pobitih okrog milijon ljudi. K pobijanju so ljudi pozivali kar preko radia, tako da so pobijali vsi, ne glede na spol in starost. Bilo je posiljenih na sto tisoče žensk, iz tega je bilo rojenih tudi veliko nezaželenih otrok. Nekatere matere so ob glasni propagandi pobijale tako spočete otroke, druge še danes prebolevajo travme iz tistih časov. Leta 2007 sem z delegacijo Evropskega parlamenta obiskala muzej genocida v glavnem mestu Kigali, kjer je nazorno prikazana ta ruandska tragedija. Po šestindvajsetih letih in po številnih sojenjih in drugih razčiščevanjih, sedaj država odločno stopa naprej po poti razvoja in z veliko željo, da se zločin nikoli več ne bi ponovil.

V muzeju genocida sta se mi od vseh prikazanih in opisanih grozot, ki so se odvijale v tistem času, v spomin najbolj vtisnili dve informaciji. Najprej ta, da se je zločin tako hitro širil po deželi, ko so vzpostavili posebno radijsko postajo in začeli ljudi kar po radiu pozivati k pobijanju. Potem pa še to, da so v tem podivjanem času celo matere ubijale svoje otroke, katerih očetje so pripadali nasprotnemu polu.

Kaj naredi medijska propaganda in kako se človek ob takšni propagandi lahko v trenutku spremeni v najbolj kruto in zločinsko bitje?! Vse to premišlujem, ko opazujem trenutne politične razmere v Sloveniji. Mediji odigravajo izredno pomembno vlogo. Ljudje ne vedo, komu in kaj naj verjamejo. Namesto slovesne proslave in veselja ob zavedanju veličine dogodkov, ko je Slovenija postala samostojne država, slišimo zmerjanje nezadovoljnih ljudi, hujskaštvo nestrpnosti, izražanje nestrinjanja s trenutno oblastjo, alternativne proslave in zaskrbljenost ljudi, ki se sprašujejo, kam vse to vodi. Protesti so sicer nekaj normalnega v demokratični družbi, pa vendar do sedaj nismo bili vajeni takšnega primitivnega obmetavanja z leve in desne.

Kar nekaj starejših ljudi me je z zaskrbljenostjo vprašalo, kaj bo nastalo iz tega. Ne vem. Upam pa, da smo se iz zgodovine česa naučili in da so volitve najboljši način za spremembo oblasti v demokratični družbi. Za stanje v družbi smo do neke mere vsi soodgovorni. Nestrpnost pa ni rešitev za boljšo prihodnost, pa naj prihaja s katerekoli strani.

Vesela sem, da smo v Moravčah, kljub deževnemu vložku, izpeljali občinsko proslavo v pozitivnem vzdušju in z novo pridobitvijo pred kulturnim domom. Tudi maša za domovino na Limbarski gori nas je spodbudila k molitvi in delu za našo lepo in dragoceno domovino. **Naj živi demokratična in ljudem prijazna Slovenija!**

N.Si

Spomin na vaju je še tako živ, kot da nikoli nista zares odšla.

V spomin

Mineva deset let, odkar smo se poslovili od našega očeta

Feliksa Srečka

in osem let od slovesa od naše mame

Silvestre Krulc.

Iskrena hvala vsem, ki postojite ob njunem grobu in jima prižigate sveče ali ju ohranjate v lepem spominu.

Za vedno bosta ostala v naših srcih.

Njuni najdražji

Kogar imaš rad, nikoli ne umre. Le daleč, daleč je.

Zahvala

Svojo življenjsko pot je v 87. letu starosti sklenil naš dragi mož, oče, stari ata in pradedek

Danijel Cerar,

PO DOMAČE PRESKARJEV DANE Z GORIČICE.

Hvala vsem, ki ste se poslovili od njega in ga pospremili na zadnji poti. Hvala vsem za izrečeno sožalje, darovane sveče, cvetje in svete maše.

Hvala zdravstvenemu osebju Kliničnega centra Ljubljana in Bolnišnici Sežana za skrb in nego, ki jo je potreboval.

Iskrena hvala gospodu Ivanu Povšnarju za lep cerkveni obred in vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi

Vse življenje si se za druge žrtvovala, nas razvajala in varovala.

Elca za vse ti iskrena hvala.

Zahvala

Svojo življenjsko pot je v 90. letu starosti sklenila naša draga sestra in teta

Gabrijela Povirk,

PO DOMAČE GORŠKOVA ELCA, Z GORE PRI PEČAH.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsa izrečena sožalja, podarjene sveče, dar za svete maše

in drugo pomoč. Iskrena zahvala gospodu župniku Ivanu Trnovcu za lep pogrebni obred kljub danim razmeram in Jelki Lebar za ganljive besede slovesa. Prav tako posebna zahvala Cvetličarni Gabi za skrbno izbrano in prelepo cvetje.

Zahvala tudi dr. Marjanu Dežmanu, patronažni službi Moravče in negovalki Danici Prestor.

Hvala vsem, ki ste našo Elco imeli radi in jo ohranjate v lepem spominu.

Vsi njeni

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družni nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.
(Mila Kačič)*

Zahvala

V 83. letu je zaprla oči
in nas za vedno zapustila naša mama

Barbara Firm

IZ DEŠNA.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom,
prijateljem in znancem za izrečena sožalja,
podarjeno cvetje, sveče in darove za svete maše.

Hvala, ker ste bili z njo na zadnji poti v cerkev
in k njenemu počitku na pokopališču.

Posebna zahvala gospodu župniku Kancijanu Čižmanu
za pogrebni obred in zelo čuten govor.

Prav tako hvala gospodu župniku Jožetu Tomšiču,
ki je mamu obiskoval v domu Tisje v Litiji,

kjer je res čudovito in predano osebje skrbelo za njo,
kot bi bila njihova mama.

Zahvala pogrebni službi Vrbančič,

ki je poskrbela za celoten obred in pevcem za prelepe pesmi.
Ganljivo je bilo slišati tudi melodijo zaigrano na trobento.

otroci Bojana, Metka, Janko in Barbara z družinami

*Tako tiho, skromno si živel,
takšno tudi si življenje imel.
Zdaj rešen vseh si bolečin,
za tabo ostal bo lep, a boleč spomin.*

Zahvala

Svojo življenjsko pot je v 89. letu starosti
sklenil naš oče, stari oče, stric in tast

Dominik Lenček,

UPOKOJENI GOSTILNIČAR Z VRHPOLJA PRI MORAVČAH.

Iskreno se zahvaljujem vsem za izrečeno sožalje in darovane sveče.
Hvala Janezu Klopčiču za lep govor, župniku gospodu Ivanu Povšnarju
pa za lep cerkveni obred.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

*Veseli s teboj smo živeli,
žalostni, ker te več ni ...
Ostali so živi spomini,
z nami potuješ vse dni.*

Zahvala

V 79. letu starosti nas je zapustila draga mami

Marija Veber

IZ ZALOGA PRI MORAVČAH.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom
in sodelavcem za izrečena sožalja,
darovane sveče in svete maše.

Hčerka Marta z družino

*Ni te na vrtu več, ne med gredicami,
ni te na polju več, ne med meglicami,
ne več v šumotu voda niti vej,
ni te nikjer več, kjer bila si prej.
(Oton Župančič)*

V spomin in zahvalo

Ivanka Vavpetič

ROJENA URBANIJA IZ MORAVČ.

Ko si nas na prvi dan meseca maja za vedno zapustila,
se je naš čas ustavil. Za trenutek nismo vedeli, kako naprej. Kljub tvoji dolgo-
trajni boleznini nas je tvoje slovo ujelo nepripravljene, glede na splošno stanje
okoli nas v času epidemije, še toliko bolj žalostne, saj slovo ni smelo biti tako,
kot je običajno.

Tvoje življenje, v tebi ljubljeni Moravški dolini, je bilo
radoživo, radovedno in vedno polno. Ljubila si življenje, rada si imela majhne
pozornosti in zelo rada si bila obdana z ljudmi, tvoje veselje so bili otroci.
Vedno vesel in nasmejan je bil tvoj obraz, ko si hodila na delo v moravški obrat
tovarne Rašica, ko si delala s svojimi brati in sestrami na domačem polju, ko
si na sprehod vodila svoja vnuka in kasneje, ko si se samo sprehajala po poti
ob Drtjščici. V vsem in vsakomur si videla dobro in sprejela tako, kot je. Če kaj
ni bilo za pohvaliti, si takšno stvar najraje obrnila na drugačen, hudomušen
način. Pozitivno energijo in moč si nesebično delila vsem okoli sebe. Kljub
temu da si se velik del svojega življenja bojevala z boleznijo, se nisi nikoli
vdala. Pred seboj si vedno imela cilj in trdno voljo, da bolezen premagaš, še
kaj postoriš in še kaj doživiš.

Uvodne besede župnika, gospoda Kancijana ob tvojem
slovesu je bil Pavčkov citat: »... na svetu si, da sam si sonce ...«. In res si bila
sonce! Tako radi smo se po opravih oglasili v tvoji mali garsonjeri, kjer je bilo
okoli mize vedno dovolj prostora za vse. Vedno nas je čakal tvoj smeh in dišeča
kavica. Vsi, ki smo te poznali in ki te pogrešamo, smo sedaj to sonce izgubili.
Še vedno te iščemo, čakamo da prideš mimo, nam podariš nasmeh, besedo.

Ob smrti naše mami in stare mame, se zahvaljujemo
vsem za besede tolažbe in izrečena sožalja. Hvala vsem sorodnikom, prijate-
ljem, sosedom in vsem, ki ste bili z nami v mislih v teh težkih dneh. Iskrena
hvala za vso oskrbo zdravstvenemu osebju Onkološkega inštituta, še posebej
dr. Unk, patronažni službi ZD Moravče in medicinski sestri Saneli ter voznikom
Meri-impex d.o.o., Kamnik. Posebna zahvala g. župniku Kancijanu Čižmanu za
lep pogrebni obred in ganljive besede slovesa ob njenem preranem grobu in
pevcem skupine Cvet. Zahvala tudi Ireni in Aljažu Urbanija za govor.

Iskrena hvala tudi vsem, ki jo imate v mislih in jo po-
grešate, ob, njej ljubi, sprehajalni poti ob Drtjščici.

**Kot je nekje zapisano: »Nasmeh te nič ne stane,
lahko pa z nasmehom nekemu polepšaš dan!« Tako bomo tvoj nas-
meh nosili v naših srcih, da nam bodo dnevi brez tebe lažje minili,
dokler se spet ne srečamo nad zvezdami.**

Njeni domači

*Ko tvoje zaželim si bližine,
gremo tja, v mirni kraj tišine.
Tam srce se tiho zjoče,
saj verjeti noče,
da te več med nami ni.*

V spomin

15. julija je minilo deseto leto,
odkar nas je zapustila naša draga žena,
mami, stara mama, prababica in sestra

Ivanka Črv

IZ ZGORNJE DOBRAVE.

Hvala vsem, ki jo ohranjate v lepem spominu
in z lepo mislijo stojite ob njenem grobu.

Vsi njeni

Občina Moravče

t: 01 72 47 140 / f: 01 72 31 035
 Ponedeljek: 8.00 - 10.30
 in 11.00 - 15.00
 Sreda: 8.00 - 12.00 in 13.00 - 17.00
 Petek: 8.00 - 10.30 in 11.00 - 13.00

Karitas

Tretji četrtek v mesecu: 17.45 - 18.45

Rdeči križ

g: 031 291 564
 Prvi ponedeljek v mesecu:
 17.00 - 19.00

Župnijski urad

t: 01 72 31 055
 Ponedeljek in petek: 9.00 - 10.00
 in 16.00 - 18.00

Pošta

t: 01 72 96 510
 Ponedeljek, torek, četrtek, petek:
 8.00 - 10.30 in 14.30 - 17.00
 Sreda: 8.00 - 10.30 in 14.30 - 18.00
 Sobota: 9.00 - 11.00

Policijska pisarna

Ponedeljek: 16.00 - 18.00
 Petek: 8.00 - 10.00
 Zadnje nedeljo v mesecu:
 8.00 - 10.00

Osnovna šola Jurija Vege

t: 01 72 31 003 in 01 72 31 210
 www.osmoravce.si
 Od ponedeljka do petka: 7.00 - 15.00

Vrtec

t: 01 72 31 227
 Od ponedeljka do petka: 7.00 - 15.00

Podružnična osnovna šola Vrhpolje

t: 01 72 31 233
 Od ponedeljka do petka: 7.00 - 15.00

Zavod za gozdove

Revir Moravče, Vegova 7
 g: 041 657 223

Gasilska zveza Moravče

t: 01 72 31 234
 24-urna dežurna služba
 na telefonu 112

Knjižnica Daneta Zajca

t: 01 72 31 359
 Pon. in pet. zaprto
 Torek in četrtek: 14.00 - 19.00
 Sreda: 9.00 - 14.00
 Sobota: zaprto

Ambulanta splošne medicine

t: 01 72 31 008
 Ponedeljek in sreda: 13.00 - 19.00
 (sprejem do 18.00)
 Torek, četrtek, petek: 7.00 - 13.00

Ambulanta za otroke in mladino

t: 01 72 32 943
 Ponedeljek in sreda: 13.00 - 19.15
 Torek: 7.00 - 10.30 (ambulanta),
 10.30 - 13.00 (posvet)
 Četrtek: 7.00 - 10.30 (ambulanta)
 Petek: 7.00 - 8.00 (ambulanta)
 8.00 - 11.00 (sis. pregledi),
 11.00 - 13.30 (ambulanta)

Diagnostični laboratorij

Ponedeljek in sreda: 13.00 - 18.00
 Torek, četrtek in petek: 7.00 - 12.00

Zobna ambulanta

t: 01 72 31 150
 Ponedeljek in sreda: 6.45 - 13.15
 Torek in četrtek: 12.45 - 19.15
 Petek: 6.45 - 12.45

Zobna ambulanta za otroke in mladino

t: 01 72 32 750
 Ponedeljek in sreda: 7.00 - 14.00
 Torek in četrtek: 13.00 - 19.00
 Petek: 7.00 - 13.30

Patronažna služba

t: 01 72 32 944
 Od ponedeljka do petka: 7.00 - 8.00

Lekarna

t: 01 77 70 245
 Ponedeljek: 12.00 - 19.00
 Torek, četrtek, petek: 7.30 - 14.00
 Sreda: 13.00 - 19.00
 Prva sobota v mesecu: 8.00 - 12.00

Kmetijska svetovalna služba KGZS - Zavod LJ, Izpostava KSS Domžale

Šaranovičeva cesta 21a, Vir
 t: 01 724 18 45 ali 01 724 48 55
 Uradne ure: ponedeljek in sreda
 od 8. do 11. ure oz. po dogovoru

Slovenski okoljski javni sklad, mreža ENSVET

Brezplačno energetsko svetovanje
 gasper.stegnar@ensvet.si
 (po predhodnem dogovoru)

LAS Srce Slovenije

Svetovanje s področja razpisov
 v okviru LAS, Občina Moravče
 Prva sreda v mesecu: 9.00 - 12.00

Čenjene bralke, spoštovani bralci!

Od decembra 2018 so objave v rubriki »Zahvale in V spomin« brezplačne. V Novicah pa lahko objavite brezplačno tudi vesele dogodke, ki jih želite deliti s sokrajani: obletnice, napovedi porok, objave rojstev ...

Uredništvo *Novic iz Moravske doline* vabi k sodelovanju vse, ki sestavljate križanke, sudoku, uganke ... Dobrodošli so tudi vsi predlogi, kako popestriti in izboljšati naše *Novice*. Vabimo vse, ki imate stare razglednice Moravske doline, da nam jih posodite za objavo.

Novi letnik *Novic iz Moravske doline* je prinesel tudi nov koncept idejne zasnove naslovnice. Predstavljali bomo različna področja, ki so prisotna v naši občini: rokodelstvo, obrt, umetnost, kulinariko, arhitekturo, restavracijsko ... Zato v letu 2020 odpiramo nov natečaj. Vabimo vas, da na uredništvo pošljete predloge, katero področje naj v sliki (in besedi) predstavimo in seveda fotografije s tega področja, ki so primerne za naslovnico.

Rubrika pisma bralcev v *Novicah iz Moravske doline* je odprta za vaša vprašanja, pobude in kritike. Seveda pisma ne smejo biti žaljiva ali zlonamerna. Pišite nam na e-naslov: **moravske.novice@moravce.si!**

AVTOHIŠA NISSAN KRULC zaposli:

- avtoličarja, vsaj 3 leta izkušenj;
- sprejemnika vozil (M/Ž), vsaj 3 leta izkušenj v avtomobilski stroki.

Pričakujemo strokovnost, komunikativnost, aktivno znanje angleškega jezika.

KRULC

OKandidati naj pošljejo prijave na mail: milan.krulc@nissan-krulc.si.
Prijave pričakujemo do 15. 8. 2020.

ŽE 30 LET VAŠ POOBLAŠČENI SERVIS

VOZIL NISSAN

BORIS KOPITAR
SVETUJE
PREVERITE SLUH IN POSKRIBITE ZANJ

POKLIČITE ZA TERMIN
059 044 055

BREZPLAČNO PREVERJANJE SLUHA IN TESTIRANJE SLUŠNIH APARATOV
BTC LJUBLJANA

OBISČITE AUDIOBM
AUDIOBM.SI SLUŠNI CENTRI

Pri Jurku

GOSTILNA IN PICERIJA

DOSTAVA HRANE NA DOM

tel.: 01 723 28 83

gsm: 040 144 783

Trg Svobode 15, 1251 Moravče
<https://www.facebook.com/PicerijapriJurku>

BARVE LAKI PIRC

NOVA TRGOVINA ZA DOM

Sončna ulica 1a, Domžale - Vir

NASPROTI TRGOVINE HOFER
051 647 602

ODPRTO ŽE OD 6. URE

BARVE, AVTOLAKI, ČISTILA ...

3M

TEKNOS

ALCEA C.A.R.F.I.T

- brezplačna kontrola vida
- korekcijska očala
- sončna očala
- športna očala
- kontaktne leče

Očesna optika Krhlikar

Trg svobode 2, 1251 Moravče
T: 01 723 28 22, M: 040 709 232
optika.krhlikar.pe@gmail.com
www.optika-krhlikar.si

NOVO PRI NISSAN KRULC

SKLEPANJE ZAVAROVANJ

- novo zavarovanje
- podaljšanje
- za vsa vozila

Kontaktna oseba: URŠA REMS BRODAR
Tel: 01/7231-200, 031-362-397
Email: ursa.rems@nissan-krulc.si

NUDIMO TUDI

CENITEV KASKO ŠKOD IN KAROSERIJSKA POPRAVILA

- vse znamke vozil
- vse zavarovalnice

NISSAN QASHQAI N-CONNECTA

NADGRADITE POLETJE Z BOGATO OPREMO

PRIHRANEK DO 4.000 €*

STREŠNI NOSILCI IN KOVČEK BREZPLAČNO 7 LET JAMSTVA*****

KAMERA 360° • ZAVIRANJE V SILI • NAVIGACIJA • ALU PLATIŠČA 46 CM (18")

KRULC

JE 30 LET POOBLAŠČENI SERVISER VOZIL NISSAN

KRULC d.o.o.
 Cesta heroja Vasje 8, 1251 Moravče
 Delovni čas 08-18, sobota 08-12.
 Tel: 01 723 12 00 www.nissan-krulc.si

Kombinirana poraba goriva: 7,8 - 5,3 l/100 km. Emission CO₂: 188 - 139 g/km. Emission stopnja Euro6d Temp. Emission NO_x: 0,0181 - 0,0553 g/km. Emission trdnih delcev: 0,0004 - 0,00092 g/km. Št. delcev (x10⁷): 0,01 - 0,06. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo novemu standardu meritev WLTP (globalno usklajen postopek testiranja za lahka vozila). Ogrevan ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emission iz prometa onesnažujejo zrak in tako pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo tlasti k čezmerno povšanim koncentracijam prizemnega ozona delcev PM₁₀ in PM_{2.5} ter dušikovih oksidov.

*Poručila velja ob nakupu vozila preko Nissan Financiranja. Stranka je v okviru akcije Cash Plan upravičena do prihranka v višini do 4.000 € (z DDV) in velja za Nissan Qashqai 1.500i N-CONNECTA LE s kovinsko barvo iz zbirke Inovativno, si priložilo do napake. Akcija velja do 30.9.2020 oz. do razporeditve zalog. Nissan si pridružuje pravico, da predloži zaključno anketno ali jo podaljša. **Akcija traja od 17.2.2020 do 30.9.2020 obročito do razporeditve zalog v vseh poslovalnicah servisnih Nissan klubov ob nakupu novega Qashqai preko Nissan Financiranja plačajo družabni strešni nosilci kataloške št. KP732-48330 oz. KP730-48310 in strešni kovček kataloške št. KP734-48388. Brezplačno 7-letno jamstvo velja ob nakupu novega osebnega vozila Nissan Qashqai velja za Nissan Financiranjem z akcijo CashPlan. 7 let jamstva obsega 3 leta tovarniške garancije ter podaljšano jamstvo za 4., 5. leto po programu 'As new', 6. in 7. leto pa po programu Basic, oz. za 100.000 km/kilometri se zgodi prej. ***NissanConnect ni na voljo v slovenskem jeziku. Slike so simbolične. Pooblaščen licenčni distributer: Renault Nissan Slovenija, d.o.o., Dunajska 22, 1001 Ljubljana. Več na www.nissan.si

PEPLAST

Brizganje plastičnih mas - PVC ograje - Rolete - Žaluzije - Tende - Komarniki - Garažna vrata

ALU - PVC VRATA IN OKNA

Bogati izbor vhodnih vrat!

Branko Peterka s.p.
 Štandrova 9a,
 1251, Moravče, Slovenija
 Tel: 01/ 7232 - 868
 Gsm: 041/ 753 - 617
 info@peplast.si

www.peplast.si

Avtohiša Vesel

Martin Vesel s.p.

SERVIS

Češnjice 16b
 1251 Moravče

t. 01 72 31 032
 g. 041 687 336

- Priprava vozil za tehnični pregled
- Servisne storitve za vozila vseh znamk
- Brezplačno nadomestno vozilo
- Kleparska dela
- Delovni čas pon - pet od 8h - 18h

www.avtohisavesel.si

TV - INTERNET

Slovenski in tuji TV programi z Limbarske gore in Krvavca - Kržišča. Brezžično do objekta!

ZANESLJIVO IN UGODNO!

- TV od 16€, INTERNET od 13€, MOBILNI TELEFON od 5€/mesec
- Najbolj gledani kabelski programi s SLO podnapisi, tudi v HD
- INTERNET in IPTV signal tudi s kamniškega gradu, Krma, Ambroža, Velike Planine, Zgornje Javoršice, Kališča, Rožična, Zasavske Svete gore, Peč, Črnivca, Slivne, Sv. Miklavža

☎ 040 997 007
www.zvezdatv.si www.gorosan.com

ZANESLJIV SERVIS LCD TV

VRATA JERMAN

PRODAJA IN MONTAŽA

MARKO JERMAN s.p.

gsm.: 041 387 111
 e-mail: mare.jerman@gmail.com
[www: montaza-jerman.net](http://www.montaza-jerman.net)

izmere • svetovanje • prodaja • montaža • servis